

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 60 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljeništvu je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljeništvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljeništvu pa s Kongresnega trga št. 12.

"Slovenski Narod" telefon št. 34. — "Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Jugoslovanska univerza v državnem zboru.

Z Dunaja, 6. dec.

Neupogljivosti slovenskih naprednih poslancev zahvaliti se je, da se je danes, 6. decembra razprava o nujnem predlogu radi jugoslovanske univerze v državnem zboru pričela. — Poskušalo se je od raznih strani pregovoriti napredne narodne poslance, da zapostavijo svoj predlog, ali ti poskusi, ki so bili vladni v prilog storjeni, izjavili so se popolnoma in eneržja naprednih slovenskih poslancev prisilila je predsedstvo zbornice, da je danes debato o slovenski univerzi, dasi je to nerado storilo, — otvorilo.

Kakor željno smo pa tudi ta za nas Slovence zgodovinsko pomembni dan pričakovali, doživeli smo vendar danes veliko sramoto, kajti komaj se je kot prvi govornik dr. Šušteršič oglasil in je par besed tih spregovoril, zadoneli so od strani Vsenemcev burni klici: Kaj, ta človek drzne se tukaj še nastopiti in govoriti, ta lump, denunciant, bojaljivec, šuft itd. itd.

Predsednik zvonil je na vso moč, da bi napravil mir, ali čim bolj je zvonec vihtel, tem bolj je odmevalo po zbornici »šuft« itd., in ko je predsednik poslanca Steina trikrat k redu pozval, je ta na ves glas zakričal: »G. predsednik, kupite temu človeku star samokres, da se ustrelji, kakor je to sam pred sodnijo obljubil storiti.«

Po celi zbornici vladala je velika razburjenost in vse se je čudilo, da so Slovenci ravno tuga nesrečnega človeka kot zagovornika jugoslovanske univerze v boju poslali.

S tem je bila za nas Slovence tako važna zadeva, kakor je jugoslovenska univerza, takoj pri početku debate osmešena in neizmerno oškodovana.

Pa zakaj se je to moralno zgoditi, kdo je to blamažo slovenskemu narodu nakopal?

Nikdo drugi, kakor dr. Šušteršič sam in njegova neizmerna svojeglavnost in sebičnost provzročila sta, da se je v parlamentu 1. zagovorniku jugoslovanske

univerze v obraz upilo: šuft, lump, feiger Kerl itd. itd. in da se je ta govornik zasramoval kot tak človek, ki nima pravice v parlamentu govoriti.

Umevno je, da je ta ponesrečeni poskus dr. Šušteršiča pravično stvar silno oškodoval in vzrok temu nastopu dr. Šušteršiča bila je egoistična želja njegova, da se pri tej priliki zopet rehabilituje in kot zagovornik jugoslovanske univerze v očeh slovenskega naroda opere.

Ta namen je on sam jasno dokazal s tem, da ni hotel odjenjati in od besede odstopiti, čeprav so ga razni poslanci in faktorji nagovarjali, da bi to storil in so ga dunajski akademiki za to pismeno prosili. On je pa neizprosno zahteval, da kot prvi govornik nastopi in če tudi celo stvar s tem pokoplje.

Dokazal je s tem zopet jasno, da mu ni za jugoslovasko univerzo, ampak le za lastno sveto osebo.

Že pred par dnevi je dr. Šušteršič odstopil debati o kmetskih zadrugah prednost pred slovensko univerzo in le odločnemu protestu dr. Ferjančiča v imenu naprednih poslancev se je potem toliko vdal, da je izjavil, da si pridrži slobodne roke.

Sedaj pa, ko se je našim poslancem posrečilo, debato o slovenski univerzi prisiliti, ni mu dala strast in sebičnost miru, moral se je zopet v ospredje postaviti, akoravno je dobro vedel, kako mu bode šlo pri debati.

In poslanec Berger je izjavil v svojem govoru, da je sramota za zbornico in zlasti za Slovence, da ravno dr. Žlindra jugoslovansko univerzo zagovarja!

Pristavil je, da bi bilo pač umevno, če bi dr. Žlindra zagovarjal kako višjo solo za gospodarske zveze, kakor si jih on v svojem duhu predstavlja, nikakor pa ni poklican slovensko univerzo zagovarjati.

Govor dr. Šušteršiča bil je silno klavern in čisto nerazumljiv, in le koncem svojega govora upal si je dr. Šušteršič nekoliko glasnejše govoriti, zato so mu pa zopet psovke zadonele na ušesa.

Tako je pokvaril prvi govornik vse,

kar bi bil mesto njega vsak drugi slovenski poslanec pridobil za stvar samo. — Govor dr. Šušteršičev je ostal brez vsega uspeha, razumljiv komaj oni mali peščici, ki je okoli govornika poslušala. Zbornica in galerije pa niso niti besede čule.

Za njim govoril je Berger 2 uri in za njim pa minister dr. Hartel.

Le-ta je pa odgovarjal meritorno in se izrekel, da ne more priporočati, da zbornica nujnost temu predlogu prizna. Rekel je, da bi take odgovornosti na se prevzeti ne mogel, če bi sam nujnost priznati hotel. Priznal je nadarjenost jugoslovanskega plemena, toda naglašal, da se univerze silno težko osnujejo in še veliko težje vzdržujejo. Radi tega priporočal je, da se stvar dobro preudari in pripravi in potem je tudi obljubil, da hoče za višjo izobrazbo nadarjenih vseučilišnikov s stipendijami poskrbeti in tako polagoma za uresničenje naših želja skrbeti. Naglašal je konečno še, da se tako važna zadeva, kakor je jugoslovanska univerza, ne da nujno rešiti in izrekel se toraj proti nujnosti predloga. Izjavil je, da želi, da dobimo tako vseučilišče, ki bo iste vrednosti za višjo naobrazbo, kakor so sedanja prva vseučilišča v državi.

V imenu Čehov je podpredsednik dr. Žáček rekel, da bo njegova stranka z vso vnemo podpirala Slovence, ker priznava opravičenost njihove želje, ter je potem razpravljal o ustanovitvi češkega vseučilišča v Brnu.

Italijan Hortis je rekel, da ne sme nobeno vseučilišče imeti prednosti pred zahtevo, da se ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Ploj mu je zaklical, da Slovenci privočimo Italijanom vseučilišče, toda ne v Trstu.

Posl. dr. Ferjančič je pojasnil, da so Slovenci zahtevali nujno razpravljanje o vseučiliščem predlogu, ker se je v zbornici sprožilo univerzitetno vprašanje. Slovenci v očigledu temu niso smeli molčati. Razpravljal je o kričečem razmerju, da imajo Nemci v Avstriji pet univerz, južni Slovani pa nobene ter je dal izraza prepričanju, da Slovenci dosežemo svojo univerzo.

In zdaj se je oglasil načelnik poljskega kluba, penzionar cesarske blagajne, stari vitez Jaworski in je povedal, da bodo poljski poslanci glasovali proti predlogu. Burni ugovori od Jugoslovanov in Čehov čuli so se koncem te sila značilne izjave plemenitih Poljakov. Posl. Plantan zaklical mu je: bravo, ekselenc, dobro ste govorili, vsaj vemo, kaj smemo od Vas pričakovati! Tu so Slovani — naši bratje Poljaki so nas v tem vprašanju, kakor se čuje, pustili na cedilu.

Hrvat dr. Klaić je govoril za ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani, za Hrvate pa je zahteval, naj se prizna reciprociteta izpitov, narejenih v Zagrebu, češ, da Hrvati v tostranski drž. polovici priznavajo samo Zagreb kot svoje kulturno središče in nobenega drugega mesta.

Za njim je celjski poslanec Pommer razklašal svojo modrost. Govoril je o slovenskem jeziku, o slovenski književnosti, sploh o vsem in vsakem, čeprav o teh stvareh absolutno ničesar ne razume. Kakor Berger, tako je tudi ta mož na nečven način zasramoval slovenski narod, samo da je govoril tako neumno, kakor zamore samo personificirana nevednost.

Tudi nemški klerikalci, katerim se slovenski in hrvatski klerikalci vedno na suknjo obešajo, so pokazali svojo barvo. Na usta dr. Kathreina so izjavili, da bodo glasovali proti predlogu.

Zdaj se je debata zaključila in sta bila voljena generalna govornika.

Contra govornik dr. Wolffhard je dejal, da so tako Srbi kakor Hrvati se izrekli zoper univerzo v Ljubljani, Nemci da so proti univerzi v Ljubljani, ker zahtevajo samo nemške univerze, a tudi država mora zahtevati, da se vzgoji uradništvo na nemških univerzah.

Generalni govornik pro dr. Ploj je ožigosal, da morajo Slovenci obiskovati nemške univerze, kjer se ž njimi ravna kot z neljubimi gosti. Štajerskim Slovenecem se niti meščanske šole ne privošči. Ako se danes tudi ne doseže nomen stavljenega predloga, zato Slovenci ne bodo obupali, ampak s svojo zahtevo vedno in vedno oglašali in je obupati, da

LISTEK.

Dr. Antonín Dvořák.

(K njegovi 60letnici in nedeljskemu slavju v Nar. domu.)

Antonín Dvořák! Sreči utriplje veselja, kadar začuje to zlato ime. Dvořák! Dobri Slovenci, ali se Vam ne širijo prsi od hvaljenosti in rodoljubnega slovenskega ponosa, kadar slišite nazivati slavnega moža, ki je vodil pred malo leti pevovljubne Kranjce ob zahvalnem posetu dunajske stolnice? Ali ne pretakate radostnih solz, kadar Vas spomnim Vašega iskrenega bratskega prijatelja, ki je okril slovenski, torej tudi Vaš rod pred vsem svetom z nevenljivo lavoriko slovenske duhovitosti?

V stolpici zlati matici Pragi so se vršili v preteklih dnevih najsijajnejše svenčanosti Dvořáku na čast. Bela Ljubljana, zvestosršna sestrica srčnejše zlate Prage, ki še nikoli ni brezbrizno zaostajala, kadar je bilo treba izkazati sestrsko zvestobo in sočustvovanje do bratskega češkega naroda, se bo nedvomno tudi v nedeljo z radostjo oglašila ter poklonila slavnemu češkemu od-

ličnjaku, največemu živečemu glasbenemu umetniku in z mnogobrojnim posetom „Dvořákovega večera“ v „Nar. domu“ osvedčila svojo slovensko zavednost in umetniški okus.

Ob 60. rojstnem dnevu Dvořáka, dne 8. septembra, je bil nekak naroden praznik za češko kraljevino. Češki narod je plemenito tekmoval v izražanju svojih hvaležnih čuvstev slovemu knezu glasbene umetnosti, in sicer v zahvalo, ker je Dvořák posvetil vse svoje življenje, polno imenitnih del, razširjanju slave češkega rodu, kojemu je pridobil v tujini največje priznanje in sloves, kojega glasbeno materinščino, prej uborno malo znano zunaj kraljevine, je povzdignil na stopnjo svetoslavnegga glasbenega jezika.

V priprosti čeških vasicah, pod slamljatimi strehami so se rodili češkemu narodu največji njegovi duševni velikani, in v prosti vaški hišici Nelahozevi je veselja začukal genij češkega naroda nad zibelko svojega novega varovanca. Oče Dvořákov je bil ondi pošten mesar ter si je želel, da njegov zarojenec kdaj prevzame njegovo priznano obrto. Toda otroku je bilo sojeno vznescenje opravilo. Že v mladih letih si je včasih plašno šepetal Hálkove besede: „O

Bože, jenom sevšedneti mi nedej!“ (O Bog, ne dopusti, da postanem vsakdanji), in zato mu je bilo domače življenje pri mesarstvu nezanosno. Njegov duh je težil za višjimi smotri. Ljubezen do glasbe se je oglašala v njegovem mladkem sreču, nji je želel posvetiti vse svoje življenje, zanjo je hotel celo trpeti in stradati.

V Pragi se je dal vpisati v organistovsko šolo, toda ves ta čas je bilo nadrušenemu mladeniču trpeti stradanje in pomanjkanje najpotrebnnejšega. V svobodnem času se je mučil s poučevanjem po zasebnih hišah, zvečer pa sedel v gledališčem orkestru ter si služil z goslimi košček kruha. Zdelo se je, da živi prav za prav od samih idealov. Pozneje je slavni umetnik dobil službo organista v župni cerkvi sv. Vojtěcha v Pragi.

Njegova zvezda je zasijala šele l. 1873 ob koncertu praškega „Hlahola“. Tukaj se je proizvajala prvkrat večja Dvořákova skladba „Hymnus“ iz Hálkoviho „Dědicové z Bílé Hory“. O tej skladbi je Dvořák dejal, da jo je pisal s krvjo svojega sreča, prav ta skladba mu je pa otvorila vrata v tempel glasbene umetnosti. Glasoviti nemški skladatelj Brahms na Dunaju ter glasbeni kritik Hanslick sta se zavzela zdaj za nadpolnega moža. Dvořák

kove skladbe so se hipoma omilile glasbo-ljubnemu občinstvu, in njegovo imé je bliškomu zaslovelo po vsem svetu.

L. 1883. je odšel Dvořák v Anglijo, kjer so ga v največjih mestih sprejemali z nepopisnimi triumfi. Zlasti vokalna glasba Dvořákova je do vrhunca razvnela hladnokrvne Angleže. V Londonu (Stabat mater), v Worcesteru, v Birminghamu (Mrtvački ženin), v Leedu (sv. Ludmila) je žel Dvořák nasijajnejše vspehe ter obujal najživahnejšo senzacijo.

Dvořák je takoj v začetku svojega umetniškega vstvarjanja popolnoma samostalen, že njegove prve skladbe kažejo značilne poteze slovenskega duha. Kmalu si je tudi prisvojil povsem klasično obliko, katero do današnjega dne uporablja za svoja umetna dela; klasična oblika mu je vselej kalup, v katerega vlija svoje genijalne misli, vselej sveže, vselej nove. In zdaj je ni glasbene oblike in stroke, v kateri bi ne bil vstvaril kakega mojstrskega dela. Stivilo njegovih skladb je veliko, 111 tiskanih opusov, razun mnogih rokopisov. Od drobnih glasovirnih skladb do veličastnih simfonij, od od priproste pesmice do vzyšene opere ni je stroke, katere ne bi Dvořák poskušil im-

se v doglednem času otvoril jugoslovenska univerza v Ljubljani.

Po nekih popravkih se je vršilo glasovanje. Nujnost je bila seveda odklonjenja. Glasovali so zanjo Jugoslavani, Čehi, neodvisni Poljaki in nekateri socialistični demokratje — poljski klub je glasoval z Nemci in z Italijani proti univerzi.

Tako se je končala ta važna debata. Pokazala je, kako nas Slovence sovražijo zaradi naših narodnostnih prizadevanj, pokazala je, kako nas zaničujejo, ker je človek, kakor je dr. Šusteršič, nastopil kot zastopnik in voditelj slovenskega naroda, pokazala je, da so nam v tej najvažnejši narodni in kulturni zahtevi bili Čehi še najzvestejši, in pokazala, kako različni drugi Slovani umevajo — slovansko narodnost!

V Ljubljani, 7. decembra.

Parlamentarni položaj.

Linzer Volksbl. piše, da je dospel parlamentarni položaj do vrhunca zmešnjave in zavoženosti. Vlada je docela pasivna in pušča vladnim strankam, nem. naprednjakom, kršč socialcem in ustavovernim vajeti. Kaj se zgodi s parlamentom, ne ve nihče, a gotovo je, da z njim ni možno ničesar opraviti. Parlament ima sploh preobširno nalogu. Ako se morejo spraviti pred forum centralnega parlamenta vse deželne zadeve, vsak naroden prepir itd., potem je vspešno delo sredi teh razburjanj nemogoče. Če vlada parlament razpusti, ne bo položaj nič boljši, kajti v novih volitvah se bodo pomnožile radikalne in reakcionarne stranke. Da bi se parlament odpravil docela in se vpeljal vsaj začasno absolutizem, se zdi »L.V.« nevarno. »Politik« piše takisto, da je Koerber v obupnem položaju in da se drži le še umetno. Nagodeb z Ogrsko in trgovinskimi pogodbami gotovo ne bo skopal več. Danes je vlada igrača nemških strank.

Sporazum v Dalmaciji.

Kakor javljajo iz Splete, so se sporazumeli za deželnozborske volitve narodnjik in pravaši in so ta sporazum tudi podpisali. Obe stranki se zavezujeta, da hočeta vzajemno delati. Pravaška stranka ima pravico postaviti v 8. okrajih svoje kandidate in sicer v vaških občinah Zadra, Sinja, Spleta, Imotskega, Hvara, Starigrada, Makarske in Korčule in enega mej dubrovniškimi veleposestniki. Drugod pa bodo kandidirali narodnjaki, a pravaši jih bodo podpirali. Dalmatinski »čisti« pa ostanejo vsekakor na strani.

Slovaki napredujejo.

Novo življenje, ki se je pojavilo med Slovaki tekom zadnjih volitev, ni umrlo, nego se je razširilo in razvilo ter doseglo nove vspehe. Slovaki zmagujejo pri obč. volitvah vzlje pritisku vlade in nasilnosti Madjarov. Da ti vspehi Madjare bole, se je pokazalo pri adresni razpravi v parlamentu. Kadar gre proti Slovakom, so vse sicer toli sovražne madjarske stranke docela složne. In na sramoto Madjarom je, da sta na čelu šovinističnih sovražnikov Slovakov, predsednik ministra, Szell in Banffy!

obenem mojstrsko izvršil. — V stroki instrumentalne glasbe je ustvaril dela nemlinjive vrednosti, med njimi osobito 5 svetoslavnih simfonij, razne ouverture, rhapsodie, simfonične variacije ter simfonične pesmi. Ne manjših vspehov je dosegel s svojimi vokalnimi glasbami: Hymnus, Stabat mater, Mrtvaški ženin, Sv. Ludmila, Psalm 149, Requiem, Te Deum in Slavnostna maša. Končno je napisal Dvořák, rojen dramatik, s 8 velikih oper. Tako je Dvořák v svojih 60tih letih na vrhuncu sodobne glasbene umetnosti.

Dvořák v svojih glasbenih delih ni mogel zatajiti svojega slovenskega izvira. Dvořákov glasba je mogočno zazvenela čez meje češke kraljevine, toda ohranila je svežo, živo barvo domačih livad, nežno iskrenost narodnih zvokov slovenskih, čar mične slovenske melahnolije; — vesela, svobodna, ponosna diše prijetno sapico slovenskega ozemlja, slovenskega značaja. Da, slovenska glasba je našla v njem spretnega vodnika svojih idealnih teženj, poklicanega naslednika ne-smrtnega mojstra Smetane. Zato je prišla celo Slovanom nevošljiva tujina ob 60letnici Dvořákovega rojstva ter se klanjala vlečemu Dvořáku. Neznaten češki organist je postal nezavitejši mož svoje dobe.

Zbliževanje Francije in Nemčije.

V francoskem parlamentu se je prispet nenavadni, nečuven in neverjeten dogodek: poslanec Massabaua je v svojem govoru mirno in odločno izjavil: »Jaz sem za politiko Jules Ferryja, za približanje k Nemčiji. In na te besede ni vzrasel vihar, nihče ni napadel prednega govornika, stenografski zapisnik omenja le, da je nastalo »Gibanje«. Massabaua je mogel mirno nadaljevati svoj govor o državnih deficitih, o plodonosnem složnem postopanju Francije, Rusije in Nemčije na Kitajskem ter o politiki miru. Tudi francoski listi niso napadli Massabaua radi tega govora proti revanche-težnjam šovinistov, nego ga le kratko ironizujejo. Tako se je po preteklu 30 let, odkar je Francija v nesrečni vojni izgubila Alzacio in Lotaringijo, pojavit v parlamentu prvič klic po zvezi z Nemčijo in proti maščevalnosti. Na Francoskem se sploh širi mnenje, da je najpametnejše živeti z nemškim sosedom v miru, in licealni profesor Gustave Hervé, ki je bil obtožen, da je razčilil armado in bil pred porotniki oproščen, je dejal v Parizu na velikem banketu svojih somišljenikov: »Pobiranje revanche-ideje bo triumfalo, ker je pametno in zdravo; del vseučilišča je to misel že sprejel v svoj učni načrt, in v kratkem se sprejme obligatorno tudi v učni načrt cele republike!«

Vojna v Južni Afriki.

Londonski in holandski listi si zopet docela ugovarjajo. Dočim trdijo prvi, da so se zaupniki Burov te dni v Bruslju bavili z mirovnim vprašanjem ter da sta mirovnim pogajanjem na potu v prvi vrsti Milner in Chamberlain, zatrjujejo nasprotno holandski listi, da o mirovnem sklepanju niti govora ni bilo, kajti posledne dni se ni zgodilo prav nič, kar bi moglo nagniti Bure k večji miroljubnosti. Krüger in generali Burov so trdno odločeni, nadaljevati vojno dotelej, da dosežejo neodvisnost burskih republik. »Daily News« poroča, da se angleška vlada resno bavi z mirovnimi ponudbami. »Daily Mail« pa piše, da je mnogo ujetih zaprtih Burov ušlo iz koncentracijskih taborišč ter se iznova pridružilo rojakom pod puško, s katerimi so v vedeni zvezi. Generalni odbor liberalnih društev Velike Britanije (»National Liberal Federation«) je imel v Derbyju občni zbor, na katerem je soglasno sklenil več resolucij. Med drugim zahtevajo, naj se takoj odpojišče izredna komisija v Južno Afriko, da se sklene čosten in trajen mir z Buri ter se napravi konec trpljenju ujetih Burk in njih otrok.

„Slovenec“ pred sodiščem.

Sinoči je obravnavana, ki se je začela ob štirih popoldne in je trajala tri ure, dospela do konca dokaznega postopanja

Najprej so bile prečitane obtožnice, katerih bistvo podamo v naslednjem:

Obtožnica obč. svetnikov

se opira na »Slovenčeva« članka z dne 19. januvarja in z dne 23. januvarja ter na notice v istih številkah, v katerih se

Dvořák je doživel tudi priznanja sočasnega rodu, je prejel obilo častnih naslovov in izrednih odlikovanj. L. 1888 je bil imenovan dopisnočim članom srbske akademije, l. 1889. je bil odlikovan z redom železne krone, l. 1890 imenovan častnim doktorom vseučilišča v Cambridge in malo mesecov pozneje mu je podelilo enako čast Karolo-Ferdinandovo vseučilišče v Pragi. L. 1891. je bil izvoljen članom Češke akademije, v najnovješem času pa je bil poklican v gospodsko zbornico ter izbran ravnateljem praškega konservatorija.

To je s kratkimi potezami nasenčena slika slavnega Čeha. Nadejamo se, da vrli Ljubljjančanje vedo ceniti zaslужne Slovane ter se poklonijo pri jutrišnjem koncertu s svojim mnogobrojnim posetom najslavnijemu sinu bratskega češkega naroda. Češki narod je vselej zvesto stal na strani slovenskemu narodu, češki narod nehnljeno kaže svojo iskreno ljubezen do nas, torej pokažimo jutri tudi mi, da nam je češko-slovenska vzajemnost draga. Geslo slavnega pevca Kollarja bod nam vodilo: „Slavme slavné Slávy Sláv slavných.“

—dil.—

je napadal obč. svet zaradi tega, ker je upravno sodišče razsodilo, da mora biti skrutinij pri obč. volitvah javen, ne tajen. Obtožnica pravi:

L. 1899. spomladi vršile so se dopolnilne volitve v obč. zastop ljudljanski. Pri teh volitvah propala je klerikalna stranka, čije oficialno glasilo je »Slovenec«. Dva pristaša te stranke, Avgust Erzin in Fr. Breskvar, vložila sta vsled tega zoper te volitve pritožbo na c. kr. upravno sodišče, ki je imenovane volitve II. in III. razreda razveljavilo in sicer jedino zaradi tega, ker se je skrutinij vršil, kakor je bilo to v Ljubljani v nesporni navadi več desetletij, tajno in ne javno.

To dejstvo uporabilo je glasilo klerikalne stranke za sistematično organizovano žurnalistično gonjo zoper obč. svetnike ljudljanske, ki pripadamo po svojem političnem mišljenju vsi brez izjeme nasprotni, to je narodno-napredni stranki. Započela je dobro premišljeno akcijo, da predstavi občinstvu zgolj iz formalnih ozirov razveljavljeno volitev kot produkt najhujše sleparije, uprizorjene od strani liberalnega obč. sveta in storila je vse, kar mogoče, da izpodkoplje obč. svetu v celoti in vsakemu članu istega posebej v javnosti ves ugled in vso veljavo. V to svrhu namigal je »Slovenec« v raznih člankih in noticah celo vrsto najpodlejših žaljenj našega poštenja ter nas kazal javnosti kot prave pravcate krvoseze ljudljanskega prebivalstva.

Že 18. januvarja je »Slovenec« napolnil to akcijo z notico pod značilnim zaglavjem »Volilne sleparije so razkrinkane« ter s tem občinstvo že naprej opozoril na prihodne napade. Že ta prva notica je bila drzen atentat na resnico in določno sleparjenje javnega mnenja, kajti pritožbo Erzin-Breskvar je zastopal na upravnem sodišču šef »Slovenčeve« stranke dr. Šusteršič in zategadelj je tudi »Slovenec« moral vedeti, da so bile volitve izza leta 1899 razveljavljene le vsled formalne napake, ne pa zaradi katerekoli sleparje.

Že prihodnji dan, dne 19. jan., je potem »Slovenec« na vodilnem mestu priobčil članek, ki je v svoji celoti in v vsaki besedi najostudnejše žaljenje mestnega župana, magistrata, zlasti pa tudi celega obč. sveta in vsakega člana istega posebej.

Mej drugim piše ta članek doslovno: »Ubogo ljudstvo je moralo molče prenašati sklepe onih (t. j. obč. svet.), ki so mu usiljevali finančno politiko, katera mu je izpraznila žepo do dna.« Tu se nam jasno in v natisnjem delu očita v suhih besedah skrajno brezvestno postopanje z davkopljačevalci.

V istem članku in v isti sapi piše nadalje »Slovenec«: »Naravno ljudstvo je moralo kot svoje zastopnike častiti vse, ki so v Ljubljani priznali prostitutucijo kot potrebno.

V tem članku se nam obč. svetnikom vedenoma in hotoma očita gotovo nesramno dejanje, ki bi nas utegnilo v mislih ljudij zaničljive storili in ponižati, kar je tudi očitna tendenca te tirade. Ista pa je lažnjava, kajti »Slovenec« mora dobro vedeti, da niti obč. svet v celoti niti kak obč. svetnik ni priznal nikdar kot potrebne prostitucije, temveč jedinole kaserniranje iste, ki se je pred leti izvršilo.

Obrekovalna tendenca tega očitanja je tem jasnejša, ker smo bili »Slovenca« zaradi enakega očitanja že enkrat tožili.

Nadalje govori isti članek »o diktaturi neke gospode, katere edini namen in edino sredstvo je farska gonja, polnjenje lastnega žepa in hujskanje ljudstva na one naprave, ki mu morejo pomoci do boljšega obstanka.«

Da je list s to »gospodsko hotel označiti zoper le nas občinske svetnike, o tem ni mogel dvomiti noben čitatelj. Isto tako tudi ne o tem, da je list z nadalnjim odstavkom ... »a (liberalizem) hoče s terorizmom uničiti vse, ki niso tako nasilni, goljufivi in brezvestni, da bi zmagovali s krivico«, — hotel očitati nam, da smo zmagovali s krivico, in da smo vsled tega nasilni, goljufivi in brezvestni.

Toda ti infamni napadi na čast in poštenje »Slovenca« niso zadoščali in potrebitno se mu je zdelo, gonjo in hujška-

nje zoper občinski svet in njega člane nadaljevati.

Nadaljeval je to nelepo početje v vsaki prihodnji številki, mejo kaz. zakona pa je očitno zoper prestolil 23. januvarja kjer se je povpel do sledče trditve:

»Ljubezen do tajnih sej se v občinskem svetu vedno množi. Sosebno velika je ta ljubezen, kadar je treba oddati kako — ustanovo. Takrat so občinski svetniki najrajše med seboj«, in nadalje: »Alise bodo gospodje pomenili o neredu v blagajnah in o nekaj pogodbah, ker je tako nepričakovano prišla odločba z Dunaja?«

V teh stavkih se nam občinskim svetnikom očita, da se nam je pri oddaji ustanov batil javnosti, to je, da pri tem poslu ne postopamo nepristransko in pravilno, in se nam je istotako batil javnosti glede reda v mestnih blagajnah in glede nekaterih pogodb, to je, da imamo v obojem pogledu kaj prikrivati, torej slabu vest.

V isti sapi pa vpraša »Slovenec«, poročuje, da je občinski svet odkonil neko pritožbo neke Frančiske Dacar ter ugordil neki prošnji evangeljske občine: »Kaj, ko bi občinski svet meril z isto mero bogati evangeljski občini in Frančiški Dacarjevi. Očita nam torej, da smo evangeljski občini merili pravico z drugo mero, kakor Frančiš Dacarjevi.«

Že 19. januvarja pa se je »Slovenec« lotil poleg celote občinskih svetnikov v posebni notici še onih občinskih svetnikov, ki so bili 1899. leta v II. in III. volilnem razredu izvoljeni. V tej notici slika »Slovenec«, akoravno je dobro vedel, da so bile te volitve razveljavljene le zaradi formalne napake, iste kot produkt najostudnejših volilnih sleparij ter nadaljuje doslovno: »Na tak način izvoljeni možje sognospodovali v Ljubljani in se vedli kot naši gospodarji in vladarji. Z nečuvenim pritiskom na celo prebivalstvo, posebno na odvisne uslužbence so dokazali, da znajo ravno tako gospodariti, kakor voliti. Na mesto so navalili ogromne dolgove in sedaj nihče ne vpraša, kdo bo plačal vse to, za kar so gospodarili nepostavno izvoljeni odborniki.«

Tu se torej nam, leta 1899. izvoljenim občinskim svetnikom očita kar cela vrsta najzaničljivejših lastnosti, da smo se pustili s sleparjami voliti, da na isti način gospodarimo, da nečuveno teroriziramo celo prebivalstvo in zlasti mestne uslužbence itd. ter se nas izroča zaničevanju nerazsodne mase.

V isti številki se je lotil »Slovenec« tudi delovanja volilnih komisij iz l. 1899., pisoč: »... vkljub protestom vladnih zastopnikov in volilcev se je s pomočjo surove sile kršil volilni zakon; udje komisije (Plantan) so glasovnike odpirali in gledali noter, da so videli, koga voli volilec; s katerim namenom, si lahko misli, kdor pozna liberalne terorizatorje; glasovnike so bile bile zaznamenovane z rdečo tinto! S takimi sredstvi je v Ljubljani zmagal terorizem v velikem sramoto našega mesta ...«

Trditev, da bi bil Ivan Plantan sploh odpiral glasovnike, je lažnjava in istotako ona, da bi bil dopuščal z rdečo tinto zaznamovane glasovnike.

Obtožnica župana Hribarja
se naslanja na iste članke in notice v »Slovencu«, zaradi katerih so vložili tudi obč. svetniki.

Tako je pisal »Slovenec« 19. januvarja v uvodnem članku: »Propadel je g. Ivan Hribar, veliki strahovatelj Ljubljane, ki ima veliko zasluženje za sedanje finančno stanje ljubljanskega meščanstva in za neke razmere na magistratu.«

Naravno je, da je strahovanje prebivalstva po županu že na sebi zaničljiva lastnost, ker je tako strahovanje ne morda kakih hudodelcev, temveč celega mesta od strani župana mogoča le z zlorabo njegove zakonite uradne oblasti; istotako me je »Slovenec« v ravno navedenem

Dalje v prilogi.

odstavku še posebej dolžil zaničljivih lastnosti in me izročal javnemu mnenju z očitanjem: a) da imam velike zasluge za sedanje finančno stanje ljubljanskega mestanstva; b) za neke razmere na magistratu. Za kako dozdevno finančno stanje mi namreč »Slovenec« tu nalaga odgovornost, izhaja iz ostale vsebine njegovega navedenega članka in zlasti slednjega predidočega doslovnega stavka: »Ubogo ljudstvo je moralno molče prenatiskleponih, kiso mu usiljevali finančno politiko, katera mu je izpraznila žepo do dna«. »Slovenec« me torej tu naravnost dolži, da sem kriv, ako so se ljudstvu praznili žepi do dna. Kako je pa »Slovenec« javnosti predstavljal one neke razmere na magistratu, za katere naj imam tudi jaz zasluge, pa izhaja iz slednjega stavka istega članka: »... a pritek od magistratove strani — saj magistrat ima razna sredstva na razpolago — ta moralni in gmotni pritek je držal ljudstvo na verigah«. Ta komentar je pač jasen dovolj ter dokazuje, da me je hotel »Slovenec« predstaviti javnosti kot najbolj zavrnjenega, nemoralnega in nič vrednega človeka, katerega mora zaničevati vsak poštenjak.

Nadalje je »Slovenec« 21. januvarja pisal: »... Sicer pa so na našem magistratu uverjeni, da bo Hribard prihodnjih volitev vsaj — vladni komisar. Ljudje morda žele nepri-stranskega komisarja, ki bi lahko mej mestnimi računi in pogodbami malo pobrskal«.

Tu mi torej »Slovenec« zopet očita, da bi jaz ne bil nepri-stranski komisar ter me že s tem izročuje javnemu zaničevanju, na drugi strani pa ima ta očitni namen, tudi še namigavanje na »mestne račune in pogodbe«, med katerimi bi bilo po mnenju »Slovenca« potrebno nekoliko pobrskati, to se pravi, da mestni računi in pogode, za katere sem odgovoren v prvi vrsti jaz kot župan in načelnik magistrata, niso v redu, da sem torej v tem pogledu jaz najmanje kršil in zanemarjal svoje zaprisežene dolžnosti, kar je gotovo izredno zaničljiva lastnost.

V istem članku piše »Slovenec« nadalje: »Ako Hribar hoče mestu kaj prihraniti, naj za tiste tisočake, ki jih je dve leti brez pravice užival, plača namesto mesta vsaj te stroške (to je pritožbe na upravno sodišče.) Tu se mi očita, da sem svojo župansko funkcijsko doklado užival dve leti brez pravice, kar je zlobno zavijanje resnice. Kajti »Slovenec« je dobro vedel, da sem bil jaz vzliz pritožbi Erzin Breskvar potren od Njega Veličanstva cesarja kot župan, vsled česar se pač ne more trditi, da sem vseklik funkcijsko doklado brez pravic, tembolj, ker sem isto vendar zasužil s svojim delom.

Obtožnica ženskega telovad-skega društva

pravi v svojih razlogih: V štev. 29. dne 5. svečana 1901 priobčila sta obdolženca, in sicer prvi kot izdajatelj in šefredakteur, drugi pa kot odgovorni urednik na prvi strani listovne priloge dopis iz Novega mesta z dne 25. prosinca 1901.

Zadnji trije odstavki, pričenši z besedami: »Moj jezični košek še ni prazen« in končavši: »Bodi mi zdrav, Ivane, in tvoje Ivanovne — Ivan Francetov« — žalijo zasebne obtožitelje, to je »Žensko telovadno društvo v Ljubljani«, istega predsedništvo, odbor in članice v celotni zvezi teh treh odstavkov, in pa tudi s posameznimi frazami in besedami na njihovem poštenju in časti.

V navedenem dopisu imenovan je »Žensko telovadno društvo v Ljubljani« neposredno po imenu in po takih znamenjih, kakoršna društvo, njegov odbor in posamezne članice jasno kažejo na pr.: »Novo osnovano društvo liberalnih mamic in »frajlc«, »ako bode iz tega telovadnega društva res kaj kruha«, »ko sem bral pravila teh modernih amaconk«, »ženskam ala dr. Tavčarjevi in njenemu dvoru, »bodi mi zdrav Ivane in tvoje Ivanovne«.

S tem dopisom, oziroma z istega zadnjimi tremi odstavki napadeno je torej na časti in poštenji »Žensko telovadno društvo« kot tako, napadeno je isto predsedništvo in odbor in napadene so posamezne članice kot take. Očita se društvo,

istega odboru in vsem društvenicam podlost in sprijenos, nasladnost, sprijeno, okuženo življenje, tako, da se je treba nad istimi najprvo smejeti, potem pa razjokati s dopisnikom vred vsako ponosno ženskino srce, vsaka družinica bogatih palač do najrevnejše beraške koče, kjer še veje neizprijeni krčanski duh. Vse to imenuje dopisnik nekaj prav delikatnega, o čimur bi moral pod normalnimi razmerami diskretnost varovati.

Očita tukaj novo osnovanemu društvu liberalnih mamic in »frajlc«, torej podpisnemu društvu in njega posameznim členicam, da se v tem društvu goji struja in da se vršijo ondi take stvari, ki so delikatne, o katerih bi dopisnik moral biti diskreten in ki so sposobne v posameznih družinah se svojo podlostjo, sprijenos, nasladnostjo in sprijenim okužnim življenjem zastrupiti pravi krčanski duh, to se pravi: izpodkopati v javnem in zasebnem življenju vsako moralno.

In da bi društvo in njegove članice pred svetom še bolj osmešil, vedoč, da so njegova v prvem inkriminiranem odstavku navedena natolcevanja in očitanja hudobno izmišljena in krivična, kliče dopisnik zoper društvo in članice na pomoh g. dra. Karola Bleiweisa, ki je kakor po celi kranjski deželi notorično, primarij tistega oddelka deželne bolnice, kjer so spravljeni in kjer se zdravijo tisti, ki so bolni na umu. Dopisnik pošilja društvo in njega člane mej norce na Studenc, češ, da so člani »Ženskega telovadnega društva« moderne amaconke in bolnice, s katerimi bi imel gospod primarij umobolnih trdo in težko opravilo kot zdavnik, ker se je članicam tega telovadnega društva zmešalo, grozno zmešalo, kakor se more zmešati edino le takim ženskam, kakor so članice tega telovadnega društva, izrecno naglasujoč društveno starostko g. Franjo dr. Tavčarjevo in njen dvor, s čimur se pač direktno kaže na vse tiste dame, katere so pod vodstvom starostke g. dr. Tavčarjeve zbrane v »Ženskem telovadnem društvu« in katere z gospo dr. Tavčarjevo občujejo.

Konečno očita društveni starostki kot zakonski soproti in implicite vsem drugim omogočenim članicam, da so, ali da bodo vsaj v kratkem »zgubljene žene«, in da se bode v kratkem dalo še kaj dičnejega od telovadnega društva poročati, da se toraj v našem telovadnem društvu in mej istega članicami, neprestano in nadaljuje godijo stvari, kakoršne so v prvem inkriminiranem stavku omenjene in da bo tedaj še prilika, dopisniku biti indiskreten napram javnosti.

Namen tega dopisa je očitno ta, da dolži »Žensko telovadno društvo« in njega člane nepoštenih ali nenavnih dejanj, ki bi jih utegnilo v mislih ljudi zaničljive storiti in ponižati, oziroma dolži zaničljivih lastnosti in misli in je s tem izročuje javnemu zaničevanju.

Ne samo razdaljivi, ampak tudi naranost hudobni namen, razdaliti društvo in njega članice na časti in poštenji je jasen in očiten. Ostrina celega dopisa gre proti »Narodno napredni stranki« in g. dr. Ivanu Tavčarju, odvetniku v Ljubljani. In ker pripadajo članice društva, oziroma njih soproti in očetje narodno-napredni stranki in ker je društvena predstojnica slučajno soproti dr. Iv. Tavčarja, ki je klerikalni stranki skrajno nepriljubljen, je očitno, da je hotel dopisnik klerikalnega »Slovenca« udariti po napredni stranki s tem, da javno smeši in zaničuje pred svetom naše društvo in njegove članice.

Z inkriminanimi odstavki omenjega dopisa se toraj vstanavlja proti zasebnim obtožiteljem, ker je doprinešen po tiskovini, pregrešek proti varnosti časti in poštenja po § 7, 5, 488, 49, k. z. kazniv po § 493 k. z.

Da je dopis, česar zadnje tri odstavke obtožba inkriminira, razdaljiv sam na sebi, priznalo je uredništvo »Slovenca« v svoji izjavi dne 8. februarja št. 32 in priznala sta to obdolženca dr. Evgen Lampe in Ivan Rakovec v uvodni preiskavi sama dne 12. marca oziroma 2. marca 1901.

Obtožnica gospe dr. Tavčarjeve sa naslanja na dopis, ki ga je priobčil »Slovenec« dne 5. februarja t. l., v katerem je rečeno:

»Za sedaj in v najpri vradi smili se mi ubogi Bleiweis v Ljubljani. Da, res usmiljenje imam z Vami, gospod doktor, lepo reč si boste na glavo nakopali. Vsaj imate že vendar več ko preveč opravka na Studencu, še več seveda v Ljubljani, kaj boste vendar sedaj počeli, ako boste iz tega »telovadnega društva« res kaj kruha. Trd bo, trd, in grozno kisel in grenak za Vas, gospod doktor, to Vam že kar naprej povem. Jaz sicer nisem zdravnik, a ko sem bral pravila teh modernih amasonk, vsilila se mi je nehotó v glavo pozitivna, jasna diagnoza o stanju teh bolnic. »Zmešalo se jim je.« Da, zmešalo, grozno zmešalo, kakor se le more zmešati ženskam à la dr. Tavčarjevi in njenemu dvoru. Ubogi Ivan, tudi tebe obžalujem, prav priserčno obžalujem! Daleč si že prišel, in kakor si pred kratkim pisaril in šušmaril o nekem »zgubljenem Bogu«, tako sedaj lahko sedeš k pisalni mizi in pišeš o »zgubljeni ženi«. In ne bo dolgo, ko se boš, moj dragi, dični Ivanek tudi ti zgubil. A do tedaj, in dokler ti v kratkem ne povem še kaj dičnega o telovadnem društvu, kateremu te jaz, brez skrbi, da bi me ti zatožil, kar sam lastno ustanovitelja postavim, kličem ti: Bodi mi zdrav, Ivan, in tvoga Ivanovna.«

V tem dopisu, čigar ost se obrača proti narodno-napredni stranki, napada se tudi od tukajšnjih dam, pripadajočih tej stranki, pred kratkim osnovano žensko telovadno društvo. Mej temi damami nahaja se tudi zasebna obtožiteljica, in ker je soproga voditelja narodno-napredne stranke, zaletava se dopisnik seveda v prvi vrsti vanjo ter ji je posvetil cela zadnja dva odstavka svojega spisa.

Očita je nič manj, nego da se ji je zmešalo, in sicer »grozno zmešalo« in razpleta to grdo smešitev na dolgo in široko

Obtožba dr. Tavčarja

se naslanja na napade, ki jih je »Slovenec« priobčil dne 19. aprila 1901 in osebujoče tudi te-le odstavke:

»Prijatelj barona Heina, dr. Tavčar, poslanec ljubljanskega mesta in kandidat za mesto dež. glavarja kranjskega po prihodnjih deželnozborskih volitvah, je torej včeraj glasoval z nemškimi radikalci, ko se je šlo zoper člana cesarske hiše, nadvojvoda Franca Ferdinanda, ker je prevzel protektorat nad katoliškim šolskim društvom ter obsodil ono grdo agitacijo, ki se šopiri po Avstriji, podprtia z veleradskimi denarji in z veleradskimi tendencami, ti grdi napadi, s katerimi se je dr. Tavčar identificiral v državnem zboru, mečajo čudno senco na one, ki so v političkih zvezah z njim.«

ter na drugem mestu v notici, naslovljeni »Zastopnik Ljubljane — Kvedrova politika«, kjer je pisal:

»Kar je včeraj storil dr. Tavčar, je naravnost nezaslišano in za Ljubljano pogubno. Sedaj, ko Ljubljana vlado prosi za odpis posojila, sedaj, ko je vse odvisno od taktnega in premišljenega nastopa naših zastopnikov, sedaj stori dr. Tavčar to nezaslišano budalost, da glasuje s sramotilci vladarske hiše. Tem bolj je sedaj očrnjeno za vedno ime Ljubljane, ki edina stoji nad južnimi Slovani sedaj po svojem zastopniku z veleradskimi proti vladarski hiši.«

V utemeljevanju pravi, da je nadvojvoda Fran Ferdinand prevzel protektorat katoliškega šolskega društva ter priti priliki na jedni strani obsojal gibanje »Los von Rom« in »Los von Oesterreich« na drugi strani pa je pritrjeval tudi tendencam omenjenega šolskega zakona, ki gredo na to, da se uniči sedanji šolski zakon ter upelje takoimenovana verska šola.

Vložila se je glede predstojecih dejstev v poslanski zhronici v seji z dne 18. aprila interpelacija, ministrski predsednik odgovoril je takoj, da mu je bila stvar neznana, sicer pa da je vse le zasebna stvar in da vrla zanjo ni odgovorna, pri tem pa je zavračal grde osebne napade, ki so jih metali interpolantje prav brez vsake potrebe Nj. cesarski visokosti v obraz, le prav rahlo.

Po podanem odgovoru predlagalo se je, da naj se otvorí o njem debata.

Za ta predlog glasoval sem mej drugimi poslanci tudijaz; vendar je bil koheno z 149 glasovi proti 106 glasom odklonjen.

Ta dogoda zvila se je v »Slovenčevih« noticah popolnoma napak in se sliko občinstvu tako, kakor da sem prirabil s svojim glasovanjem grdim napadom interpolantov na člana cesarske rodbine in veleradskim tendencam gibanja »Los von Rom« in »Los von Oesterreich«.

Da se obračata notici proti meni, ne more biti dvomno. Obdolžujem se torej z naznanjanjem napak zvite prigodbe lažnjivonepoštenega in nenavnega dejanja, ki bi me utegnilo v mislih ljudij storiti zaničljivega in me ponižati.

Lažnjivost obdolžitve odseva že sama ob sebi iz zgoraj podanega opisa dogodbe. Glasujajočega za otvoritev debate vodil me je dvojni nagib. Izraziti sem želet v tej debati nezadovoljnost s prerahlim načinom, v katerem so se bili grdi osebni napadi na nadvojvodo-prestolonaslednika ter gibanja »Los von Rom« in »Los von Oesterreich« zavračali s strani odgovarjajočega ministra, precizovati sem pa želet tudi stalične svoje stranke v šolskem vprašanji.

Vsakdo, ki pozna količaj mojo političko individualnost in dovolj nastopam v javnem življenju, da jo poznajo zlasti rojaki moji, našel je z lahkoto dvojni ta nagib mojemu glasovanju, tem grša je torej lažnjivost obdolžitve, ki jo osebuje inkriminovani notici.

Dokazno postopanje.

Ko so bile prečitane obtožnice, je predsednik Pajk, ker sta bila obtoženca odsotna, prečital vse ono, kar sta dr. Ev. Lampe in Rakovec izpovedala glede inkriminiranih člankov.

Iz teh zapiskov je razvidno, da je dr. Lampe priznal, da je šefredakteur »Slovenca«, in da je glavna naloga »Slovenca« boj proti liberalizmu. Lampe je priznal, da je on pisal notice, zaradi katerih ga toži dr. Tavčar, glede ostalih inkriminiranih člankov in notice je pa rekel, da ne ve, kako so v list prišle; specijalno glede sramotenja ženskega telovadnega društva je izpovedal, da je bil rokopis zavržen, da pa ga je sluga pomota zanesel v tiskarno. (Veselost mej poslušalci).

Rakovec je izpovedal, da so vsi inkriminirani spisi brez njegove vednosti prišli v list.

Predsednik je nadalje tudi prečital tisto številko »Slovenca«, v kateri se naznanja, da hočejo občinski svetniki »Slovenec« tožiti in v kateri se obeta, da bo »Slovenec« spravil na dan stvari, ki bodo potrdile njegove dolžitve, da se bo v javnosti pralo umazano perilo, in da se občinski svetnikom še ne sanja, kaj vse »Slovenec« ve.

Tako je »Slovenec« obetal pred tožbo.

Sedaj pa, ko je prišlo do obravnavi, sedaj, ko je imel priliko, dokazati svoje trditve in spraviti na dan vse, kar ve, sedaj je škofov list zlezel pod klop. »Slovenec« še poskusil ni dokazati svoje trditve, »Slovenec« se dokaza resnice še nastopiti ni upal.

Zasiševanje prič.

Naznanjene so bile štiri prič. Zasiševanje teh prič je bil zahteval tožitelj dr. Tavčar, ki je po teh pričah hotel dokazati, da je njega žaleča notica prišla z vednostjo dr. Lampeta v list. Ker je pa dr. Lampe v preiskavi priznal, da je on sam spisal dotično notico, je dr. Triller izjavil, da ne zahteva zasiševanja teh prič. Na občeno začudenje se je zagovornik dr. Poček temu uprl in zahteval, naj se priče zasišijo, dasi so bile povabljeni, da se z njimi dokaze, kar je Lampe mej tem priznal. Dr. Kušar je zahteval, ako se zasišijo prič, naj se pokličeta obtoženca, čemur pa se je zopet dr. Poček protivil, če bi obdolženca tudi stokrat resnico gorovila, se jima ne sme toliko verjeti, kakor pričam. Dr. Kušar je pripomnil, da trdrovratna branitev obdolžencev, priti pred sodišče, kaže, da imata slabu vest. Kdor ima čisto vest, pride pred sodnika, le kdor ima slabu vest, se boji. Če se pokličeta obdolženca, se morda pred sodiščem ne bosta upala tako lagati, kakor sta lagala v preiskavi.

Sodišče je sklenilo zasišati prič: kanonika Kalana, profesorja Zupančiča,

»Slovenčevega« sotrudnika Štefeta in vodjo tiskarne Bana.

Kanonik Kalan

je rekel, da ne hodi več v redakcijo »Slovenca« in da ne ve, kaj Lampe v uredništvu dela. Dejal je, da glavni urednik ne bere vsega. Ko je bil on urednik, je on sam dobival pisma. Kako je zdaj, ne ve. Glede napada na žensko telovadno društvo pravi, da mu je Lampe rekel, kako smolo da ima, češ, ta spis da je proti njegovi volji prišel v list.

Dr. Kušar je opozoril, da na jedni strani pravi Lampe, kako smolo je imel s tem spisom, na drugi strani je pa »Slovenec«, potem, ko mu je bilo v »Narodu« zažugano s tožbo, priobčil izjavo, da je uredništvo dotični članek zavrglo. Če je urednik članek zavrgel, ga je na vsak način prej bral.

Dr. Triller je vprašal pričo, ali ni, ko je bil šefredaktev, važne politične članke moral sam pisati ali jih vsaj čitati?

Kan. Kalan je odgovoril, da navadno je bilo tako, samo, če so poslanci kaj pisali, včasih ni čital.

Profesor Zupančič

je rekel, da prav ničesar ne ve o Lampetovi nalogi pri »Slovencu«, češ, da z listom ni v nobeni zvezi. Pove, da je predsednik katoliškega tiskovnega društva in da to društvo podpira »Slovenca«, ker ta ob svojih dohodkih ne more izhajati, sicer pa da nima nič zveze z listom. Ker pa stanuje Lampe prav blizu njega, ve, da Lampeta včasih ni doma, včasih pa da čez dan doma klavir igra.

Priča Štefe

je povedal, da dr. Lampe ni tak šefredaktev, ki vsako stvar bere, ker ima mnogo posla pri — »Dom in Svetu« in ga včasih po tri tedne ni doma. Sem in tje daje listu smer, včasih jo pa dajejo tudi drugi gospodje. Tudi pisma odpirajo razni gospodje, časih tudi priča.

Dr. Kušar: Vi ste v preiskavi rekli, da zamorete potrditi, da je članek o ženskem telovadnem društvu brez vednosti dr. Lampeta prišel v list, izpovedali ste pa tudi, da ste Lampeta drugi dan interpelirali, kako je tisti spis prišel v list. Zakaj ste njega interpelirali, če na drugi strani lahko potrdite, da je spis brez Lampetove vednosti prišel v list?

Štefe pravi, da je tudi druge gospode vpraševal.

Dr. Kušar: Ta odgovor se ne ujema. Če Vi rečete »jaz potrdim, da je članek prišel brez vednosti Lampeta v list« niste imeli vzroka ga drugi dan vprašati, kako je spis prišel v list.

Štefe pravi, da je mislil, da je v listu notica o novomeškem požaru. Mesto tiste notice pa da je izšel inkriminirani dopis.

Dr. Kušar: Kako je to, da dr. Lampe ne ve, kateri sluga je ta spis zanesel v tiskarno.

Štefe: Je več slug.

Dr. Kušar: Pa imena lahko poveste, da se jih zasliši.

Štefe jeclja, da ne ve imen.

Dr. Kušar: Lampe in Vi pravite, da je bil rokopis zavržen. Vi morate toraj vedeti, kdo ga je zavrgel.

Štefe pravi, da ne ve, kdo je rokopis zavrgel, ve pa, da je bil zavrgzen.

Svetnik Pollec vpraša, če piše Lampe članke za »Slovenca«.

Štefe neče odgovarjati in lovi besede sem in tam. (Veselost mej poslušalc.)

Dr. Triller: Ali ni naloga šefredaktev, da važne članke ali sam spiše, ali jih pregleda.

Štefe pravi, da tega ne ve natanko.

Dr. Kušar: Ali veste, da je bilo v »Slovencu«, da je Lampe prevzel uredništvo?

Štefe: To je mogoče.

Dr. Kušar: V preiskavi ste pa rekli, da je res prevzel uredništvo. Torej odgovorite določno, ali je Lampe faktično prevzel uredništvo ali ne. Vaš odgovor bodi da ali ne. Vi ste prisegli, zdaj morate govoriti.

Štefe jeclja, da ne ve natanko, da je mogoče.

Dr. Kušar prosi, naj se zabeleži v zapisniku, da priča neče dati določnega odgovora.

Dr. Triller opomni, da Štefe še vedno ni odgovoril na vprašanje, če iz-

vršuje Lampe nalogu šefredaktev, če piše članke in jih bere ali ne.

Štefe zopet noče z barvo na dan in jeclja to in ono.

Dr. Triller: Povejte pod prisego, če piše in bere članke, ali če samo klavir igra. (Veselost).

Štefe: Piše in bere, pa ne zmerom.

Dr. Poček vpraša Štefeta: Ali se vi zmerom držite Lampetove sukne, ali pri njem obedujete, ali ž njim spite? (Živahnna veselost). — Ne! Zato tudi ne morete vsega vedeti, kar se Vas vpraša.

Dr. Kušar: Da se verodostojnost priče Štefeta postavi v pravo luč, vprašam: kako ste vi mogli 1. maja reči, da lahko potrdite, da je članek o ženskem telovadnem društvu prišel brez vednosti dr. Lampeta v list? Če se vi ne držite noč in dan njegove suknje, tudi tega ne morete potrditi.

Dr. Triller vpraša pričo, če so napadi na župana Hribarja prišli z odborenjem dr. Lampeta v list.

Štefe zopet nekaj jeclja in postavlja besede, kakor bi hotel reči, da so ti napadi na župana prišli brez vednosti dr. Lampeta v list.

Dr. Kušar: Da boste natančno vedeli, Vam povem, da je dr. Lampe sam priznal, da so z njegovo vednostjo prišli v list. (Živahnna veselost). Predsednik posvari občinstvo.

Priča Ban

pravi, da Lampeta zovejo šefredaktev, sicer pa da ničesar ne ve o njegovem delokrogu, ker je redakcija ločena od tiskarne, on pa rokopisov principijalno nikdar ne pogleda.

S tem je bilo zaslisanje prič, katerih nobena nič ne ve, končano.

Dr. Kušar je prosil, naj se iz aktov konstatira, da je dr. Lampe svoj čas hotel obravnavo preložiti in je pred ložil zdravniško spričevalo, da je bolan, včilic bolezni pa je odpotoval. Vrh tega pa je prosil, da naj se delegira portno sodišče na Dunaju za obravnavo o tej tožbi.

Predsednik Pajk je povedal, da je Lampe predložil svoj čas spričevalo dr. Gregoriča, da je bolan na jetrih in na želodcu in da mora za šest tednov na jug, ter da je kasacijski dvor odbil Lampetovo prošnjo, naj se delegira dunajsko sodišče.

Sodni dvor je končno sklenil, da ne povabi obtoženca k obravnavi, na kar je predsednik zaključil obravnavo.

Danes se obravnavava nadaljuje in sicer govore danes zastopniki obtožbe in zagovornik. Razprava bo še danes končana.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. decembra.

Za vseučilišče v Ljubljani

so vložile potom mestnega magistrata peticije na ministrstvo še sledete občine: Žilce pri Št. Vidu, Čezsoča in Tišnjem; dalje društvi: družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, slovensko bralno društvo v Litiji ter učiteljska zborna deške in dekliske ljudske šole v ptujski okolici.

— **Klerikalna zavrnjenost.** Koncem novembra sta »Slovenec« in »Slov. List« presenetila javnost z velikim razkritjem. Obelodanila sta neki »načrt liberalnega navodila«, o katerem sta rekla, da sta ga po srečnem slučaju dobila v roke. Ta načrt se nam je zdel tako otročji, tako neumen, da se nam še vredno ni zdelo, ta klerikalni švindel le omeniti. Kdor ima količaj soli v glavi, je moral v naprej vedeti, da je ta načrt od konca do kraja izmišljen. Seveda se pravi ljudem, ki s takimi sredstvi delujejo »š...« in se jim pljune v obraz, ali pri naših klerikalcih se sploh deluje s takimi sredstvi, z lažmi, z obrekovanji in s podtikanjem. Zdaj pa so jeli klerikalci ta izmišljeni načrt fruktificirati celo po shodih in sicer je s tem začel častivredni dr. Brejc. V očigled temu izjavljamo slovesno, da se napredna stranka ni nikdar bavila s kakim takim načrtom, da ga ni nikdar sestavljala, da je to reči popolnoma izmišljen. Klerikalna stranka, oziroma škofov glasilo vedoma laže, ko trdi, da je bil izdelan kak načrt. Opraviti imamo torej z jedno tistih du-

hovniških lopovščin, ki so provzročile, da je politiku duhovnik danes najbolj zaničevan človek v deželi. Doživelj smo podobnih stvari že vse polno. Ravno danes se peča porotno sodišče zopet s celo vrsto takih zavijanj, lažij, podtikanj in obrekovanj. In potem se škof še čudi, da so se udomačili izrazi kakor »farški I...« ali »laže kakor far« itd. itd. Obžalujemo iskreno, da v vsem, kar so doslej duhovniški listi pisali, ni prav ničesar, kar bi moglo služiti kot podlaga tožbi, tako da bi klerikalci imeli priliko, svoje trditve dokazati pred sodiščem. Seveda bi v tem slučaju zopet tako zlezli pod klop kakor pri današnji obravnavi, ko se dokaza resnice še nastopiti niso upali, dasi so to prej širokoustno obetali. Vzlic temu pa bo ta stvar prišla na razgovor. Primerni kraj za to bo deželnizbor. Tam bo imel dr. Brejc priliko, pokazati ta načrt, a če tega ne bo storil, postane ta načrt zanj ravno to, kar je za njegovega pajdaša dra. Šusteršiča postala — žlindra.

Deželnozborske volitve v Istri.

Pri volitvah iz kmetskih občin dne 5. t. m. je bilo voljenih 7 Hrvatov, 1 Slovensec in 2 Italijana.

Denarna in moralna kuga v Bohinju.

»Gorenjec« poroča: Neki star mož, po domače Tome, iz Studorja je imel hranilnično knjižico z denarno vrednostjo 400 kron. Mož je zbolel in dal poklicati k sebi kapelana Oblaka, da bi ga pripravil na smrt in mu podelil sveto popotnico. A kapelan, kakor se pripoveduje, ni bil toliko mar za bolnikovo dušo, kot za njegovo hranilnično knjižico. Prišel je k njemu baje dvakrat ter vselej zahteval, da naj mu izroči denarno knjižico, predno ga previdi; ali ker je ni dobil, je obakrat odšel, ne da bi potolažil bolnika v smrtnih težavah. Prišel je še v tretjič. Takrat pa je starček zaupil na kapelana: »Poberi se mi ven! Ako me nočeš ti prevideti, poklical bom drugač duhovnika. Hranilnične knjižice pa tebi ne dam, ker imam bolj potrebne svoje ljudi!« Nato je kapelan vendar odnehal in opravil pri bolniku svojo stanovsko dolžnost. To je starci Tome sam pripovedoval, in tudi njegovi sorodniki vedo povedati o tem dogodku. Tome pa je že mrtev, in ko bi se srednjevaškega kapelana vprašalo, kako se je preprial in poganjal za hranilnično knjižico, bi najbrž ničesar ne hotel vedeti o tem. Pa taki so skoro vsi kramarski duhovniki sedanjega časa. Še sudišča ne morejo verjeti njihovim prisegam. O hranilničnem uradovanju kapelana Oblaka se Bohinju mnogo ne preveč pohvalnega pripoveduje; hranilnica je po kapelaču v tesni zvezi z bankerotnim konsumnim društvom, za zemljeknjično varnost izposojil ni dovolj skrbljeno in kapelan se pri vsprejemu denarja kaj rad zmoti. Nekdo iz spodnje doline mu je izročil več stotakov za drugo osebo, a ko je potem doma pogledal v novo hranilnično knjižico, je opazil, da je kapelan dvesto krov premalo zapisal vanjo. Hitro je šel naznanit to zmoto kapelanu, kateri mu je zatrjeval, da ni mogoče, da bi se mu kaj takega pripetilo. Ko pa vlagatelj le ni odjenjal, je kapelan začel pretevati hranilnični denar, med katerim je nazadnje res našel izgubljeni stotak! Neka ženica pa je za nujno potrebo vzelila iz hranilnice kapelana Oblaka majhen znesek in kmalu potem ravno tisti znesek zopet vložila. Kapelan je bil v hranilnično knjižico pravilno zapisal, koliko denarja je bilo dvignjenega iz hranilnice, da je bil ta denar potem zopet vložen, to pa je bil pozabil zapisati. Ženica jo morala iti prosit, da je popravil to napako! S tem kapelanu Oblaku nočemo očitati nič budega, ker zmoti se vsak lahko, vendar pa dvomimo, da bi bili ti dve edini pomoti, kateri je zagrešil v svojem denarnem zavodu. Zato pa hudočni Bohinje trdijo, da je denar pri njem blizu tako varen, kakor klobasa, ki bi se dala shraniti — mački!

Koblar pred sodiščem.

Dne 27. decembra se bo vršila tako zanimiva obravnavava proti kranjskemu dekanu Antonu Koblarju zastran hranilnične knjižice v približni vrednosti 5000 gld., glede katere trdi Koblar, da mu je bila »v dobre namene« darovana.

— **Dvořákov slavlje.** »Slovensko umetniško društvo« proslavi jutri, v nedeljo, Dvořákov 60letnico s koncertom, pri katerem sodelujejo prve operne moći in profesorji »Glasbene Matice«; g. ravnatelj Fr. Gerbić bo imel tudi kratko in jedrnato predavanje. Vspored

koncerta smo objavili včeraj. Vstop h koncertu, ki se vrši zvezeg v »Narodnem domu«, je vsakomur dovoljen. Členi društva so vstopnine prosti. O Dvořáku primašamo danes podlistek, na katerega še posebej opozarjam.

— **Repertoar slovenske glede.** Danes, v soboto, se igra drugič velezanimiva, svetovnoznamena francoska gluma v treh dejanjih »Kontrolor spalnih vagonov«. V torek se vprizori prvič v sezoni Wagnerjeva opera »Tannhäuser«. Drama študira Roseggerjevo narodno igro »Na sodnji dan«.

— **Spošno slovensko žensko društvo** opozarja, da bo prirejalo nedeljske čaje vsako nedeljo, kadar bo deževalo ali snežilo.

— **Zabavni večer pevskega društva „Ljubljana“, kateri se vrši jutri v areni »Narodnega doma«, se prične ob 7. uri zvezer in je vstop prost.**

— **V učitelje** se zadira »Goriča« kar v vsaki številki, da bi jih strahovala ter jim škodovala. Seveda se zaletava v napredne učitelje, akopav niso storili nič grajalnega ob minolih volitvah na Gorškem. Skrbno pa molči o svojih pristaših, klerikalnih učiteljih, ki so letali okoli kapetorij, ter jahali na ljude in jih priduševali. Po naukah klerikalizma seveda je to dovoljeno, in nobenemu se ne sme nič hudega zgrediti, akopav je kdo radi volitev celo šolski pouk opustil. Klerikalci hočejo z vso silo škodovati naprednim učiteljem. »Soča piše: Rečemo le to, da ako ne bodo klerikalci mirovali, prereščamo goriško Slomškarijo tako korenito, da jim preide enkrat za vselej veselje, udrihati po drugih ter jim skušati škodovati.

— **Pretep kapelanov.** »Edinost« poroča: V neki zakristiji tržaški je med laškimi kapelani nastala malce preživahna diskuzija.

»Argumenti« so kar frčali po zakristiji in so bili tako — občutni! Čim izvem kaj podrobnosti, se povrneto k tej živahni diskuziji med gospodo laškim kapelani. Jeden teh gosodov je baje suspendiran. »Primorskemu listu« — naše čestitke!

— **Porotne obravnavave v Mariboru** so bile zadnjo soboto končane. Pri teh obravnavah ni bilo nič več in nič manj, kakor šest oseb obsojenih na vislice. Slučaji, radi katerih so bili dočni obsojeni, so taki, da se človeku kar lasje ježijo, ako čita dotična poročila. V prvem slučaju bil je obsojen mož, ker je ubil svojo ženo. V drugem slučaju obsojen je bil mož, ker je svojo ženo vrgel v vodo; v tretjem slučaju obsojen je bil last, ker je v zvezi s svojo hčerjo in ob enem konkubino (!) ubil z gnojnimi vilami svojega zeta in moža navedene hčere ter mu prizadel 32 ran. V četrtem slučaju obsojen je bil gluhenem fant, ker je v zvezi s svojo materjo in sestro ustrelil moža poslednje. katerega so skupaj v kotlu skuhali in ostanki v gnoj zakopali. V petem slučaju obsojena je bila žena, koje mož se nahaja v norišnici, ker je svojega nezakonskega otroka vribla v ribnik. V šestem slučaju obsojena na vislice pa je bila kočars

pisma« ali pa »Življenje vseh svetnikov«, kajti gospod fajmošter drugih knjig ne dovolijo. Leposlovnih, podučnih in vzgojevalnih knjig pa naše ljudstvo ne dobi v roke, ker nam manjka bralnih družev, katera so za naše ljudstvo neobhodno potrebna. Vsaka občina, vsaka vas morala bi imeti bralno društvo, v katerih bi pa seveda ne smel imeti duhovnik ničesar opraviti. Dajte torej ljudstvu potrebnega berila, dajte mu povsodi bralna društva in videli boste, da se tako grozni dogodki, kakor so se prikazali pri zadnjih porotnih obravnnavah v Mariboru, ne bodo več dogodili. —i

Pripravljalni odbor obrtnega shoda v Ljubljani še jedenkrat apeluje na vse zunanje, zlasti pa tudi na v Ljubljani in v okolici stanujoče obrtnike ter na vse pismeno vabljene gospode državne in deželne poslance, občinske svetnike in iste trgovske in obrtne zbornice, da se tega važnega shoda, kateri se bode vršili jutri v nedeljo dne 8. t. m. popoludne ob 2 uri v veliki dvorani »Mestnega doma« gotovo udeleže. Obrtniki, dokažite z vašo navzočnostjo, da se zanimate za resno stvar, in da vam je ležeče na tem, da se odstranijo nedostatki obrtnega reda ter da se ustavi obrtno delo v prisilni delavnici in kaznilnici ter da je nujna potreba, da se obrtniki organizirajo. Torej na svidenje v nedeljo pri obrtnem shodu v »Mestnem domu.«

Vzorna policija nahaja se v Donaviču pri Ljubnem na Gornjem Štajerskem. Pred kratkim bila sta tamkaj Slovenci Anton Berginjec in Ivan Tratnik zaradi javnega nasilstva proti policiji aretovana ter sta se radi tega moral pred okrožnim sodiščem v Ljubnem zagovarjati. Pri obravnavi pokazalo se je, da ne spadata obtoženca, ampak dotična policaja, ki sta ju aretovala, na zatožno klop. Berginjec in Tratnik bila sta vsled tega oproščena, pač pa se je začela proti trem policijskim preiskavam po § 381 k. z. Dne 3. t. m. vršila se je v tej zadevi pri okrajnem sodišču v Ljubnem obravnava, pri kateri sta priči Berginjec in Tratnik dokazala, da so Berginjca že na potu k zaporu policiji suvali in pretepal, v zaporu ga je policaj Heschl suval sem in tje, mu dal več zaušnic, ga vlačil za lase ter ga konečno z bikovco večkrat udaril. Vodja straže Graf tiščal muje med tem usta. Drugo jutro prišlo je več policijev, med njimi tudi Graf in Polzer, v zaporno sobico, kjer so Berginjca zopet pretepavali. Zdravniško spričevalo potrjuje, da so rane, ki jih je dobil Berginjec, mu bile prizadete od policijev. Ker policiji sami deloma priznajo, da so Berginjca pretepavali, bili so obsojeni in sicer: policaj Heschl na osm dni, Graf in Polzer pa vsak na pet dni zapora. — To so res krasne razmere in zanimivi dodatki k toliko hvalisani nemški kulturi.

Poljudna predavanja. Prej-preteklo nedeljo pričeta poljudna predavanja so vzbudila opravičeno nado, da se bodo taista v Ljubljani udomačila, kakor so se udomačila v drugih mestih. Ta predavanja so namenjena v prvi vrsti prostemu ljudstvu in vsem slojem delavskega stanu. Saj ravno delavec mora ogromno večino svojega časa uporabiti v fizično delo, da preživi sebe in svojo družino; za izobrazbo svojega duha v znanstvenem oziru mu preostaja bore malo časa, še manj pa denarja, da si nabavi znanstvenih knjig, ki so za delavca veliko predrage. Namen poljudnih predavanj je, tej nepriliki priti v okom s tem, da so se počela poljudna predavanja, kjer se bodo razmotrivala z živo besedo v priprosti obliki vprašanja iz vseh delov človeške vede, važna ne le samo za izomiko duha, ampak še bolj za praktično življenje. Zgodovina, modroslovje, medicina, elektrotehnika itd. bodo naše predavateljev, ki bodo željnim poslušalcem razmotrivali v umljivi besedi dotične snovi. Nikdo naj bi jednega teh predavanj ne zamudil, saj so ustanovljena z odkritim srcem in blagim namenom. Meščanstvo ljubljansko naj podpira taista s tem, da se samo udeležuje kolikor mogoče obilno teh predavanj ter tako širi zanimanje vsestransko. Ta predavanja so

važna tudi iz narodnognega stališča; saj smo ravno v času, ko zahtevamo slovensko vseučilišče. Komur je za duševno povzdigo našega naroda, komur je ležeče na tem, da se povzdigne do najvišje izobrazbe naše ljudstvo, ta naj po svoji moči pomore, da se doseže ta smoter. Javna poljudna predavanja imajo ta smoter, naj dobijo trdna tla v Ljubljani! Vprihodnjo nedeljo se bode vršili ob 1/11 uri dopoludne v mali dvorani »Mestnega doma« drugo javno predavanje. Predavalta bosta gospoda med. dr. ja O. Krajec in A. Praunseis o predmetu: »Človeško telo, kako je sestavljen, razkazano s preparati, modeli in podobami.« Predavanje, samo ob sebi zanimivo, je važno tem bolj, ker bode sledila še cesta vrsta medicinskih predavanj, katera bodo lahko umljiva, zanimiva in važna vsem, ki so si v tem predavanji zadobili pojem o sestavu človeškega telesa.

Umrl je včeraj popoludne v Sp. Šiški državno-železnični uradnik g. Srečko Stupar. Pokojni služboval je mnogo let kot blagajnik na tukajšnjem državnem kolodvoru in v Kranju ter kot postajenacelnik v Podnartu in v Lescah. V zadnjem času, službujoč kot načelnik postaje Ottakring na Dunaju, pričel je bolehati in prihitev je pred nekaj tedni v rojstni svoj kraj zdraviti se, kjer ga je dobitel neizprosna smrt. Blagi pokojnik bil je med znanci in kolegi jako prijubljen. N. v. m. p.!

Realko v Idriji je nadzoroval 2. in 3. t. m. deželni šolski nadzornik Peter Končnik.

Mariborski Slovenci namejavajo prirediti v najbližjem času shod za slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Iz Šoštanja se nam piše: Objavljene občin in družev, ki so vložili peticije za vseučilišče v Ljubljani, nas je napotilo naznaniti, da je že dne 12. novembra (toraj začetkom) sklenil naš občinski odbor, vložiti peticijo na državni zbor; peticija se je še isti dan uposlala gospodu poslancu dr. Ploju, s prošnjo, da jo na primernem mestu vloži. Istotako je vložil v istem času okrajni odbor okraja Šoštanj peticijo na državni zbor.

Breška čitalnica. Sinoči je prinesel »Slovenec« vest, da se je čitalnica v Brežicah s 1. decembrom prostovoljno razdržila. Odbor nam je danes brzovljavo sporočil, da je dotična »Slovenčeva« notica grda laž.

Umrl je v Ostrožnem pri Celju pretekli mesec obče prijubljeni, vedno veseli in šaljivi Franc Šorn. Bil je rajni vzor pravega slovenskega kmeta.

Nova šola se je slovesno odprla na Stari cesti v ljutomerski župniji. S to šolo ima ljutomerska župnija 20 razredov. V trgu ima Franc Jožefova šola deška 4, dekliška 4 razrede, realka 1 razred, nemška šola 3 razrede. Na Cvenu trirazrednica, ravno tako v Cezanjevcih trirazrednica in na Stari cesti dvorazrednica. Na teh šolah poučuje 11 učiteljev, 7 učiteljic in dva kateheti. Učiteljske moči na Stari cesti se v kratkem nastavijo. Šolstvo v ljutomerski župniji se razvija.

Ogenj je vpepelil 28. m. m. posestnikoma A. Ferencu in N. Filipiču v Stari vesi vsa poslopja. Zgorelo je tudi nekaj živine.

Javno nasilstvo. 26. m. m. sta prišla kmetiška fanta Ivan Ašbi in Miha Dečman z drugimi fanti pozno zvečer h kramarici Antoniji Ručigaj v Mengšu ter sta zahtevala žganja. Radi kasne ure kramarica žganja ni hotela dati in je hišna vrata zaprla. Omenjena fanta sta razsula vrata in pobila okna.

Slovenskega pevskega društva konjiškega redni letošnji občni zbor vrši se dne 22. decembra t. l. ob 3. uri popoludne v čitalniških prostorih.

Samomor. 2. t. m. popoludne so našli 50letnega kajžarja Matijo Šobra v njegovi hiši v Dobnem Dolu obešenega. Obesil se je radi denarne zadrege.

Bora v Trstu. Včeraj popoludne je dvajala v Trstu tako huda bora, da je pripravo za merjenje železniških vagonov razrušila. Priprava je enega delavca ubila, drugega pa težko ranila.

Strajk v „Tehničnem zavodu“ v Trstu. Predvčerajšnjem opoludne so delavci in mehanični asistenti

v »Tehničnem zavodu« stopili v trajk, ker jim vodstvo zavoda ni uslušalo prošnje za povišanje dnevnega plačila.

Izpred sodišča. Krčanska mamica, telečja mesarica na Sv. Petra predmestji, po domače Hrastarica, je bila tožena, da je pri velikanskem šandalu, ki ga je minoli teden iz ljubosumnosti napravila svojemu »prijatelju«, katerega je vprito otrok obkladal z najgršimi besedami, tega »prijatelja« po obrazu vsega razpraskala. Krčanska mamica je bila pri včerajšnji obravnavi oproščena, ker je opraskana prijatelj povedal, da je padel na neke butare in so ga te tako opraskale.

Porotne obravnave. Predvčerajšnjem vršila se je obravnava proti 21 let staremu kovaškemu pomočniku Petru Ahačiču iz Krope, kateri je bil obdolžen hudodelstva zažiga. Zažgal je tekom letosnjega poletja hiše in kovačnice Luke Hafnerja, Karola Pibrovca, Marije Globočnik, Jurija Megušarja in Neže Hrovat. Peter Ahačič je bil obsojen na 20 let težke ječe. — Včeraj dopoludne bil je pri prvi obravnavi 16letni pastir Franc Mahne zaradi prestopka proti telesni varnosti obsojen na mesec dnij zapora, povrnitev stroškov in izplačilo odškodnine v znesku 100 kron. Pri drugi obravnavi je bila obsojena 54letna Katarina Malovrh na 15 mesecev težke ječe, ker je ukradla hranilnično knjižico z vlogo 2077 kron ter polovico vloge zase porabila.

Meščanski koncertni večer prirede »ljubljanska meščanska godba« danes, v soboto ob 8. uri zvečer v Hafnerjevi pivarni. Vstopnina 20 kr. za osebo.

Stavbna in javna dela. Pretekli teden so zunanj delavci zapustili Ljubljano in odšli domu. Ta odhod je signaliziral konec stavbne sezone, ki je stala letos le par stopinj nad normalo, saj se novih stavb ni zgradilo več kot šest in še teh večina le po delavskem stavbnem družtvu. Prihodnjo pomlad se bo stavbna živahnost centralizirala in koncentrirala na Dunajsko cesto, kjer je dovelj prostora za nove zgradbe. — Zidarska dela so za letos končana in mej zimskimi meseci izvrševala se bodo v justičnem poslopij kakor v dež. dvorcu še zaostala dela: slikarska, mizarška, ključarska, kamnoseška in v plesarska. Stopnjišče v justični palači je večinoma že dodelano v prvem in drugem nadstropjih, zdaj preostaja še oprava in okrasitev porotne dvorane ter ostalih uradnih dvoran in pisarn. Kurjava in razsvetljava ste v obeh imenovanih palačah upeljani, in se bodeta mej zimskim časom tudi po potrebi uporabljali pri izvrševanju imenovanih del. Na ta način bo omogočena uporaba justične palače s 1. majem, ona deželnega dvorca pa s poletjem prihodnjega leta. — Razen teh poslopij se je stavbno delo vršilo tudi drugod, in so dotična poslopja že v rabi. Letos je bila potreba marsikaj preuređiti pri novi artilerijski vojašnici. Pri temeljih glavnih poslopij so se moral izvršiti razna zidarska dela, deloma pa pomnožiti kanali na velikem dvorišču in tik poslopij. Za čase dela nastanjen je bil del vojaštva v Trnovski jezdarnici, zdaj pa je spet cel artilerijski polk v svoji vojašnici. — Desni hodniki Karlovske ceste so tlakovani, v kratkem ima priti na vrsto leva fronta, a tudi Florijanske ulice so novega tlaka kričeče potrebne. Dekliška šola je dobila nov pločast tlak ob svojih treh frontah. Te dni so pričeli polagati tlak pred Šinzelovo hišo na Sv. Petra cesti. Ob podaljšani Miklošičevi cesti dala je tvrdka Kleinmayer & Bamberg postaviti ob svojem posestvu žično ograjo na kamenitem podstavku. Kanalizacijska dela pri justični palači in jubilejski ubožnici ob Japljevi cesti in Bohoričevih ulicah so dovršena. Justična palača dobi prihodnjo pomlad okrog celega poslopja mal ograjen park, sličen onemu pri deželnovladnej palači. V Prulah je Preskerjeva enonadstropna hiša dodelana in v uporabi, na Radeckega cesti pa Bahovčeva. Deželnemu dvorce dobi prihodnjo pomlad okoli poslopja asfaltni trotoar in uredil se bo prostor pred vestibulom, na kar se postavijo širje kandelabri z električnimi svetilkami. Do prihodnje jeseni se odpre tudi že nova Peternelova ulica mej Gospodskimi in Vegovimi ulicami. — Na Marije Terezije cesti (ob oglu ceste na Rudolfovo železnicu tik protestantske

cerkve) podrla so koncem prejšnjega meseca leseno barako, da se ondotni prostor olepša. Olepšanje zasebnih hiš v mestu letos ni kaj prida napredovalo, in bi se dalo skoraj sumiti, da so take oguljene in umazane hiše njihovim gospodarjem povšeči. Pa jih je tudi na Mestnem trgu še ducat, katerim bi bilo treba otrgati tisto cigansko barvo in dati jim modernejše lice! — V trnovski in Šentjakobske cerkvi so upeljali letos Aurovo ozir. električno razsvetljavo, ki je pa napram notranjščini teh cerkva v jednem oziru premočna in — kvare utis ostale cerkvene razsvetljave, ki je videti le kot bleče pike, v drugem pa nerodno razdeljena. Isto velja tudi o frančiškanski cerkvi. — Razen domačih in tujih delavcev uporabljali so se letos pri stavbah tudi kaznjenci in prisiljenci.

Samomor. Včeraj popoludne okolo pol 5. ure našla sta dva gospoda v Tivolskem parku v Kotiču, kjer se križata cesti iz mesta, ležati na zemlji znak neznanega mladega človeka s strelno rano na prsih, poleg njega pa revolver. Gospoda sta brzo obvestila policijo, ki je poslala na lice mesta rešilni voz z zdravnikom. Leta je odredil, da se ga je prepeljalo v deželno bolnico, ker je še živel. Slučajno po izprehodu mimo prišedši duhovnik, je pristopil k nesrečnemu in molil nad njim. Pri samomorilcu se ni našlo ničesar, kar bi bilo omogočilo takoj dognati identiteto, in šele danes, ko je isti za nekaj treh tukov prišel k zavesti, se ga je vprašalo kdo in odkod da je. Mogel je le povedati, da je Ivan Gabrovšek iz Logatca, in na to je spet padel v nezavest. Sedaj je že znano, da je samomorilec Ivan Gabrovšek, železniški uslužbenec v Št. Petru na Krasu. Rojen je leta 1877. v Gorenjem Logatcu, je absoluiral gimnaziske študije z odliko, bil potem dve leti pravnik in eno leto prostovoljec pri 17. pešpolku v Celovcu, potem pa je vstopil v službo pri južni železnici, kjer je menda služil nad eno leto. V ponedeljek je napravil v Trstu z odliko izpit za železniškega uradnika in se takoj po izpitnu odpeljal v Ljubljano svoje stare znance obiskat. Tukaj se je v veseli družbi zamudil do torka, dasi bi bil moral v torem zjutraj na svojem službenem mestu v Št. Peteru nastopiti službo. Ko se je vrnil v Št. Peter, se mu je naznanilo, da je od službe suspendovan, ker se ni pravčasno vrnil na svoje mesto. V sredo se je vrnil spet v Ljubljano. Bil je zaradi obputa iz službe ves obutan in v svoji obupnosti je prijet za revolver in si zagnal smrtonosno kroglo v prsi pod srce. Zdravniki izražajo upanje, da se ga ohrani pri življenju.

Smrt šnopsarice. Dne 2. t. m. je na Glinčah v hiši št. 19 stanujoča upokojena delavka tovarne Marija Pečnik, ko je vzdignila penzijo, si kupila pol litra spirita in osminko litra ruma in je vse to doma v sobi popila. To pa je bilo za znano šnopsarico le prehudo in našla je v žganju smrt. Ker je bilo dlje časa v njeni sobi proti navadi vse mirno in tiko, šli so stanovniki v hiši pogledati v njeno sobo in jo našli na tleh ležati še živo, toda umrla je kmalu potem in prepeljali so jo v mrtvašico in obducirali. Sedaj pa je bila nastala govorica, da so ljudje še živo šnopsarico prenesli v mrtvašico, kjer se je ponosil zbudila in je prišla nazaj domov. Ta govorica pa je nastala vsled tega, ker se v hiši, kjer je stanovala, pripoveduje, da hodi Pečnikarca ponosil straši v hiši in so vse stranke v hiši v strahu.

Šolska mladina. Danes do poludne sta se v Šelenburgovih ulicah pretepavala dva učenca ljudske šole, in je jeden hotel drugemu kamen v glavo vreči, ker pa se je ta umaknil, je priletel kamen v izloženo okno vrtnarja Alojzija Korzikę in ubil 2½ m visoko in 1 m 20 cm široko šipo.

Aretovanje. Policija je zaprla pekovskega pomočnika S. J., ki je svoji delodajalki kradel žemlje in jih potem prodajal vojakom. Izročili so ga sodišču.

Izgubljene reči. V »Zvezdi« je izgubil neki vajenec srebrno uro z dvema krovoma. Na jednem krovu je bila podoba konja.

Zlato uro je našla kuharica Ana Čarmanova na Mestnem trgu.

* Ljubezenska tragedija. V gozdu blizu Požuna so našli nedavno na drevesne veje obešenega, mrtvega 23letnega Karola Oberanerja in njegovo 16letno ljubico Elizabeto Ziska z Dunaja. Zaljubila sta se drug v drugega, a ker jima stariši niso dovolili, da bi se poročila, sta sklenila skupno umreti. 26. nov. je prišel Oberaner po svojo ljubico. Ker se je že prej izrazil, da se hočeta oba usmrtniti, je hitela Elizabetina sestra Helena za njima ter ju je primorala, da sta šla ž njo k redarstvu, ki pa ni hotelo Oberanerja preiskati, dasi je sestra njegove ljubice trdila, da ima sestrin ljubimec revolver pri sebi ter da hoče sestro Elizabeto in samega sebe usmrtniti. Od tedaj Helena ni več videla svoje sestre; 4. t. m. pa so šele našli Oberanerja in Zisku mrtvo v gozdu. Ovila sta si okrog vrata zanjki, ki sta bili pritrjeni na drevesne veje, ter sta se potem ustrelila. Dotični redarji seveda ne dobé nobenega — reda!

* Nečloveški oče. Pred sodiščem v Brnu se je vršila v četrtek in petek potorna obravnava proti 51-letnemu dñinarju Andreju Uherju, kateri je umoril svojega lastnega sina. Uher je pijaneč, ki je tako grdo ravnal s svojo ženo, katero je često branil pred moževimi surovosti nje 19-letni Josip. Ko je žena odpotovala 27. sept., je sklenil Uher, da se maščuje nad svojim sinom. Napadel ga je spečega s sekiro ter udrihal po njem vkljub gorečim prošnjam svoje 13-letne hčerke, najpusti Josipa, ko je vendar njegov sin. Uher je smrtnonevarno ranil svojega sina, ki je umrl po preteku dvajsetih dni. Par dni pred njegovo smrto ga je hotela sodniška komisija zasltšati, toda sin ni hotel pričati proti svojemu očetu. Morilec je pri obravnavi trdil, da ni nameraval umoriti sina, temveč, da ga je hotel samo nekoliko kaznovati. Uher je obsojen na smrt na vešalih.

* Razpor v kraljevski hiši. Soprog kraljice Viljemine, princ Henrik je izgubil vso popularnost. Poroča se, da je princ v svoji piganosti surovo razžalil kraljico in da je moral braniti kraljico komornik van Tents. Prince je imel z van Tentsom dvobojo, v katerem je bil komornik tako težko ranjen, da so ga morali operirati. Vsled tega škandala je kraljica prezgodaj porodila in bila težko bolna. Kraljica se bode morala brzcas ločiti od princa, ker zahteva to narod vedno glasnejše. Prinčeve slike so izginile iz vseh izložeb in primerile so se že demonstracije proti princu.

* 7leten morilec. Kakor smo svoj čas poročali, je sunil 7leten dñinar Fran Novak iz vasi Dolani na Českem v vodo 10letno Ano Holaus iz osvete, ker je povedala starišem, da jo starec vedno nadleguje in zalezuje. Ko je priplavala deklica na breg, jo je potisnil iznova v Veltavo ter jo držal tako dolgo pod vodo, da je umrla. Novak je bil obsojen te dni radi zavratnega umora na smrt na vešalih.

* Mož v ženski opravi. V Pilznu na kolodvoru je vzbujuja nedavno občno pozornost ženska, ki je bila povsem moškega vedenja. In res je redarstvo dognalo, da je dotična ženska pravzaprav moški, ki je bil vpisan v krstni knjigi kakor Marija Carfiol, a je bil že od mladosti ženski odgojen. Mladenič je nosil svoje lase v dveh dolgih kitah. Ko je minilo zaslivanje, so vtaknili »Marijo Carfiol« v moške obleke; prej pa so mu odrezali kiti. 19-letni Carfiol je služil v zadnjem času za služkinjo pri nekem posestniku. Revez nosi šele sedaj, ko ima že 19 let, svoje — prve hlače.

* Nevarni bonboni. Iz Moskve javljajo: Višji uradnik, ki se je vozil v Malahovko, se je seznanil na poti v kupeju z dvema elegantnima damama; ponudili sta mu bonbone, a ko je uradnik bonbone snedel, je kmalu zaspal, mej tem pa sta izginili dami in ž njima tudi uradnikova denarnica, zlata ura in verižica.

* Potovalec v zaboju. Kakor javljajo iz New-Yorka, so našli na tovorni ladiji »Palatia«, ko so jo gasili, zabolj in v njem zabitega človeka, ki je bil vsled lakote in žeje onesvesčen. Dognalo se je, da je dotični človek neki Beck iz Budimpešte, ter da je prebil 17 dni v zabolju. Imel je pač toliko denarja, da bi si kupil vozni listek iz Hamburga v New-York, a potem mu ni ostalo še 100 dñarjev, ki bi jih bil moral pokazati, da ga puste z ladije, zato je zlezel v zabolj. Radi slabega vremena je trajala vožnja 17 dni mesto 10, in tako je Becku zmanjkalo živeža, ki ga je vzel seboj. Beck si je

hotel prislužiti v Ameriki kaj denarja, da bi se potem lehko oženil.

Književnost.

Schwentnerjeva knjigarna izda za Božič sledče knjižne novitete, ki izidejo sredi decembra: Ivan Cankar: Knjiga za lahkomiselne ljudi. — Fran Gerbić: Album slovenskih narodnih napevov, drugi zvezek. — Leutemann-Pavlin: Zoologiski atlant. 24 koloriranih tabel z besedilom. — Krištof Šmid: Roza Jelodvorska, poučna povest s 6 slikami v barotisku in kolorirano sliko na karton. platinach.

Šubertovi spomini. Ravnokar je izšel v založbi češkega grafičnega društva »Unie« v Pragi prvi snopič dela »Moji spomini«, v katerem se prav živo in zanimivo popisuje spomina najvrednejši dnevi in umetniški dogodljaji v Narodnem gledališču v prvih letih njegovega obstanka. Avtor dela, Fr. Ad. Šubert, ki je 17 let načeloval češkemu prvemu dramatičnemu zavodu, spominja se v istem najinteresantnejših pojavov duhovitih skladateljev in opernih kneginj dramatičnega umetništva v besedi in petju, kakor tudi drugih oseb, katere so po svoji vnetnosti za češko umetništvo stopile v solnočno dočko s češkimi umetniškimi težnjami, kakor sploh tudi kulturnimi — G. Verdi, P. I. Čajkovský, K. Goldmark — stvaritelji svetoslavnih del, katera so in ostanejo v nedogledno bodočnost žlahnti sađeži oper vesoljnega sveta, torej tudi češkega Narodnega gledališča. Drama tične umetnice in umetniki, stoječi na najvišjih stopnjicah dramatičnega igrokaznega umetništva, kakor H. modrzejewská, B. C. Coquelin, M. Růžičková-Strozzirová; pevke E. Turolla, M. Wilhelmová, M. Gorlenko-Dolinová, kater so sijale po svojem neprispodbrem umetništvu v češkem zlatem hramu ob Vltavinem bregu ter so obajale tisoče in tisoče poslušalcev; dalje kneginja Pavlína Metternich Sandor, častna prezidentinja »Prve mejnarođne glasbene in gledališčne razstave na Dunaju, na kateri so se odprala vrata češkim skladbam po izvrstni izvršitvi v celi svet, slednji Adolf Baumann, ki se je pripravljal s Smetano vimi operami na potovanje po Evropi in Ameriki; vti in veliko drugih so našli častno mesto v Šubertovih »Spominih«. Koliko je storil vsak ta sijajan umetniški pojav za češko umetnost, kako so vplivali blagodejno na češko občinstvo — vse to stvarja vsebino dela, ki je tudi po zunanjih oblikih bogato okrašeno z umetniškimi slikami ter avtografijami vseh teh, o katerih pripoveduje. Vsekako velezanimo berilo prijateljem češkega gledališča, katero prav radi in toplo priporočamo.

Telefonska in državljana poročila

Tolmin 7. decembra. Pri volitvi iz skupine trgov je dobil dr. Tuma 100 glasov, Tonkli 32. Daljna Ajdovščina poslala je 17 junakov. Slava jim, slava naprednim trgom!

Sočan

Dunaj 7. decembra. Po glasovanju radi nujnega predloga v zadevi ljubljanske univerze so se slovanski poslanci z najostrejšimi klici obračali proti Poljakom. Posl. Povše je dejal: Slovenci so s svojimi telesi branili vašega Abrahamicowicza pred nasiljstvom Vsenemcev, danes pa ste pokazali svojo hvaležnost!

Dunaj 7. decembra. Ostro nastopanje Čehov je povzročilo, da je vlada pogajanje s Čehi in Nemci pospešila. Vršilo se je že več konferenc, a vse so se bavile samo s formalitetami in z določanjem časa, kdaj se pogajanja začeno oficialno. Vse vesti današnjih jutranjih listov so neavtorizirane.

Dunaj 7. decembra. Danes popoldne se je vršil ministrski svet ter je po njem povabljen posl. dr. Herold k ministrskemu predsedniku.

Praga 7. decembra. »Nár. Listy« pišejo silno ostro proti poljskemu klubu radi njegovega postopanja v zadevi ljubljanskega vseučilišča. Koliko vrešenjskih afér bode še treba, predno se Poljaki spomenjuje? Zdi se, da so sedanji poljski poslanci nepoboljšljivi, zato pa

bi bilo najboljše, da pomete veter vso poljsko delegacijo kot kup smeti.

Bruselj 7. decembra. Iz Haaga poročajo: Potruje se, da se začno mirova pogajanja z Anglico vršiti v kratkem.

London 7. decembra. Vojni urad poroča, da je imela angleška armada v novemburu sledče izgube na bojišču: 18 častnikov in 143 mož ubitih, 46 častnikov in 389 mož ranjenih. Ujetniki niso navedeni. 58 mož je umrlo vsled ran, 77 se jih je izgubilo. Od začetka vojne doslej je padlo 18 348 angleških vojakov, med temi 893 častnikov.

Washington 7. decembra. Zborica zastopnikov je sprejel a zakon, ki določa vdovi umorjenega predsednika Mac Kinleya pokojnino 5000 dolarjev na leto.

Darila.

Upravniki našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Leonhard Del. Leuz, Razdrto, nabral na predlog g. F. Kavčiča v veseli družbi, slaveč imendan mlade cesarice na Ubelskem 12 K 20 vin. — Strup pri Robavu v Šmartnem pri Litiji 4 K 42 vin. — Iz nabiralnikov v Lescah 7 K 65 vin. in gosp. Burja iz Bleda 1 K, ki svoti nam je izročil g. Šemrl iz Lesec. — Skupaj 25 K 27 vin. — Živelj!

Odbor »Dijaške kuhinje v Kranju« so došli od 6. oktobra do 1. decembra sledče darovi in prispevki; poslali oziroma darovali so: Jak. Strupi v Goričici 5 K, županstvo Križ 8 K, županstvo na Bledu 20 K, Feri 2 K, dobljena stava 1 K, slovo na Joštu F. T. V. 3 K, po dr. Prevcu neimenovan 10 K, večernega omizija Prešernovevine »pri Roži« v Ljubljani žaljiva licitacija košare pečenega kostanja s košaro in vrečo vred po upravnemu »Gorenju« št. 42: 13 K 14 vin. po istem upravnemu nedeljski omiziju, dopoldan počasna večerna družba v isti vinari v poravnjanju z dne 12. oktobra v »Gorenju« naznanjenega človekoljubnega odpadka 52 K, profesorski kolegi za oktober 9 K, za november 9 K in decembra 8 K, Pet. Majdič, pos valj milna v Jaršah 10 K, baron Leon Baillon 20 K, slov. bračno društvo v Železnikih 24 K, dr. Anton Arko v Škofjolki 10 K, neimenovan 5 K, udeležniki svetovnoznanega »Parapluje-Abenda« in drugi častniki rdeča marelle pri Puščavniku v Kranju po upravnemu »Gorenju« 30 K 29 vin, dekan Fr. Kumer v Stari Loki 10 K, vpokojeni župnik Lovro Križtofič v Hrastji 10 K, nadalje župniki: Ignacij Fertin v Zasipu 5 K, V. Aljančič na Dobravi 5 K, Alojz Stare v Ljubljani 5 K, durakisti pri P. Mayrju 2 K 40 vin, Matija Bohnar, župan in posestnik v Lahovičah »za preše« 1 K 10 vin. A. Z. v dober namen 6 K, »star dolg« 1 K, piké 1 K, gospa Mar. Grasselli v Ljubljani mesto vencna na krstu svoji umrli nečakinja Anici Krisperjevi v Kranju 20 K, gospa Emilia Žolgar iz Celja 20 K, Janez Sajovic, posestnik v Velesovem 5 K, dr. Val. Krisper, odvetnik v Ljubljani 5 K, dr. Avg. Mayr, okrožni zdravnik v Cerknici 10 K, sodni adjunkt Al. Seliškar 10 K, slovo v Kamnigorici F. T. V. 5 K, za »preše« 2 K, neimenovan s Trstenika 2 K, neimenovan dobrotnik iz Idrije 1 K, za prema plačano licenco J. M. 1 K, povodom licitacije pri Jahaču ob navzočnosti predragega gosta iz Idrije 28 K 20 vin.

Odbor se zahvaljuje najiskrenje za poslane darove in prispevke ter prosi dosedanje podpornike in prijatelje revne mladine, naj izkažejo še večkrat dejanjski svojo ljubezen do ubogih dijakov, spominjajoč se »Dijaške kuhinje v Kranju«.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utesnječe, mišice in živce krepečnoge, kot mazilo dobro znano »Mollovo francoško žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porabila pri terjanju po udih in pri drugih naslednih prehladah. Cena steklenici K 1. 99. Po pošttem povzeti razpošilja to mazilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

40.000 kron znaša glavni dobitek loterie v korist ogrevnem sobam. Opazujemo svoje čitatelje, da se srečanje vrši nepreklicno dne 16. januarja 1902.

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečino olajšujoče in odvračajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboritorium Richterjeve lekarne v Pragi izdelujoče LINIMENT. CAPSICI COMP. prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 1.40 in K 2.— steklenica v vsako steklenico je spoznati na znamen sidru.

Franc Jožefova grenčica
(Franz Josef Bitterwasser)
je že nad 25 let priznana za najboljšo svoje vrste.
Dobiva se povsod. (1016—15)

Se dobiva povsod!
Kalodont
(2436)
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. decembra: Ivan Meyer, tovarn. vodja, 96 let, Dunajska cesta št. 31, otrpenje srca.

Dne 3. decembra: Andrej Hrastnik, orglar, 67 let, Kladezne ulice št. 11, kap. — Reza Ložar, gostija, 70 let, Karolinska zemlja št. 23, ostarlost.

Dne 4. decembra: Ivan Kopencnij, davčni praktikant, 19 let, Sredina št. 11, jetika.

V deželnih bolnicah:

Dne 28. novembra: Helena Kavčič, črevljarka vdova, 60 let, kap.

Dne 29. novembra: Ivana Vičič, posestnica žena, 42 let, srčna hiba. — Josip Zajc, hišni oskrbnik, 77 let, kap.

Dne 1. decembra: Matija Založnik, črevljarka, 61 let, otrpenje srca.

Dne 2. decembra: Ivan Sterle, ubožec, 68 let, otekina plju.

Dne 3. decembra: Ana Kenk, prodajalka, 65 let, naduha. — Ivan Friškovec, delavec, 61 let, otrpenje srca.

Dne 5. decembra: Mihael Travnik, hlapec, 40 let, pljučnica. — Valentín Šemrl, kajzar, 58 let, vsled raka. — Leopold Gavrik, umir. železniški uslužbenec, 87 let, ostarlost.

V hiralnici:

Dne 1. decembra: Marija Konda, usmiljenka, 28 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedenško poročilo od 1. do 7. dec. 1901.

	K	h		K	h
Goveje meso	I. kg	1.30	pšenična	100 kg	28 20
"	II. "	1.10	koruzna	"	16 40
"	III. "	1	Moka	"	30 —
Teleće m. sveže	"	1.30	Fizol.	liter	—
Prašičje m. sveže	"	1.50	Grah.	"	50 —
" prek.	"	1.70	Leča,	"	

Zlato žensko uro

želebi pod roko kupiti proti pri
merni ceni hišni posestnik na Tržaški
cesti št. 55. (266-3)

Prosim službe.

Bil sem več let pri trgovini z
lesom ter imam dobra spričevala.
Ponudbe prosim pod „služba“ na
upravnštvo »Slov. Naroda«. (2661-3)

Dobro ohranjen (2694)

klavir

se po nizki ceni proda na Sv. Petra cesti št. 74.

Mesečna soba

čedno opravljena, na ulico, se išče za
takoj ali za 1. januar l. 1902 za nekega
gospoda.

Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega
Naroda« pod „št. 1902“. (2689-1)

Gostilna „Vospernig“.

Jutri, v nedeljo, dne 8. decemb. t. l.

Koncert meščanske godbe.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstop prost.

K mnogobrojnemu obisku vabi naj-
uljudneje z vsem spoštovanjem

J. Vospernig.

Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:

Fran Rojnik

Ljubljana, Pred Škoško št. 22.

Lepo posestvo

ki se dobro rentuje, na Spod. Štajerskem
2 uri od Maribora, 120 oral njiv in trav-
nikov, na ravnom ležeče, arondirano, v
dobrem stanu, se zaradi bolehnosti pod
zelo ugodnimi pogoji proda.

Pismena vprašanja je pošiljati na-
ravnost na lastnika: (2619-2)

A. Gorgias

Gut Schneeweiss bei Pettau.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava I. vrste.

Ta teden od 8. decembra do 14. decembra t. l.

Ekskurzija Agležev v Transvaal

radi burske vojske.

Te zanimive fotografije na steklu se pri-
kazujejo v očarjujoči plastiki in naravnosti, ka-
kršnih celo slikarjev čopič ne more predločiti.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2688)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake
in vojake do narednika 20 h.

ndez A Žen

ima vsakdo, kdo si kupi

v optičnem zavodu Jos. Goldstein-a
Pod Trancem (2671-2)

električno žepno svetilko.

Praktično božično darilo!

Vsekod si lahko ogleda, ne da bi moral kupiti!

Zrebanje nepreklicno 16. januvarja 1902!

Srečke za ogrevalne sobe
(Wärmetuben-Lose)
Srečka à 1 krono

Glavni dobitek

kron 40.000 vred-
nosti

priporoča (2659-3)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Epilepsija. (571-39)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih
nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem.
Dobiva se brezplačno in poštne prosto v
Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Cenetovo posestvo

v Zagorji za Savo

se bo

dne 16. t. m. ob 10. uri dopoludne
na lici mesta

prostovoljno prodajalo.

Kdor hoče kaj kupiti, naj pride ob
določeni uri na lice mesta. (2650-2)

Đrsalice,
vsakovrsne fine in priproste nože
in škarje, gumi cevi in vse v to
stroko spadajoče predmete
priporoča sl. občinstvu po nizkih
cenah 62 let obstoječa tvrdka
(2691-1) N. Hoffmann.

Prekrasna božična darila.

Senzace! Carine prost! Senzace!

Prekosí vsako konkurenco.

Dopošlje se vsakomur „carine prost“ 3 m
robe, dobre, močne kakovosti, kompletna jesenska
obleka za gospode, svetlo ali temno gladka, pro-
gasta ali karirana za tako nizko ceno, kakor je
tu se ni bilo, za gld. 2:30, kakor tudi 3 m težke
česane volne (Kamgarne) za popolno salonsko
obleko za gospode za gld. 3:70. Dalje za kompletnej
jesenski ali zimski prevlečni dobro, zrahljivo
blago za ceno gld. 3:30. Kse prosto carine.

Naša anonsa sloni na strogo realni podlagi,
o koje dobroti se lahko vsakdo prepirča, riziko
je popolnoma izključeno, ker se za neugajajoče
drage volje denar vrne, ali se blago zameni. Do-
biva se po poštrem povzetju ali če se denar prej
pošlje edino pri Jungwirthu, ekspedična trgovina,
Krakov, poštni predel št. 29/D. (2693)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

12. dec. Statendam 2:00 popoldne.
19. dec. Rijndam 6:30 dopoldne.
9. jan. Rotterdam 1:00 popoldne.
16. jan. Amsterdam 5:30 popoldne.

Parniki na 2 vijaka 12.500 ton.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (2211-9)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča
III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstrijski podružnici v Brnu, Inomostu in Tretu

ki se dobro rentuje, na Spod. Štajerskem
2 uri od Maribora, 120 oral njiv in trav-
nikov, na ravnom ležeče, arondirano, v
dobrem stanu, se zaradi bolehnosti pod
zelo ugodnimi pogoji proda.

Pismena vprašanja je pošiljati na-
ravnost na lastnika: (2619-2)

A. Gorgias

Gut Schneeweiss bei Pettau.

Ta teden od 8. decembra do 14. decembra t. l.

Ekskurzija Agležev v Transvaal

radi burske vojske.

Te zanimive fotografije na steklu se pri-
kazujejo v očarjujoči plastiki in naravnosti, ka-
kršnih celo slikarjev čopič ne more predločiti.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2688)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake
in vojake do narednika 20 h.

ndez A Žen

ima vsakdo, kdo si kupi

v optičnem zavodu Jos. Goldstein-a
Pod Trancem (2671-2)

električno žepno svetilko.

Praktično božično darilo!

Vsekod si lahko ogleda, ne da bi moral kupiti!

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo
sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in žen-
skih bolezni, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in
v lekarnah. (1906-14)

Išče se zanesljiv, spretен

knjigovodja

ki je tudi popolnoma več slovenske
korespondence. Prednost imajo oni, ki
so že službovali v kaki večji trgovini z
železnino. (2692-1)

Potrebno opremljene ponudbe, iz kat-
erih naj bude razvidna tudi zahteva plače,
naj se pošiljajo pod naslovom »Paromlin«
v Celje.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga ter Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj.

Radi odpotovanja proda so po
jako nizki ceni (2684-3)

damsko kolo

Kje? pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

Nihče

naj ne zamudi oglasiti se za prevzetje agencije neke najstarejše menjalnice za prodajo postavno dovoljenih državnih in posojilnih sreč proti plačilu na obroke. **Najvišja provizija, predplačilo, ozir. stalna plača.** Ponudbe pod „V. Z. 8497“ na Haasenstein & Vogler, Dunaj. (2634-2)

Eckertova žlahtna kupa

(Edelraute) (871-19)
dijetični
naravni likér
iz planinskih zelišč, destiliran,
prijetnega okusa, želodec krepčujoč.
Na lov ali pri izletih
vodi primešan izborni okrepljen.
Najbolje priporočeno
domače sredstvo.
Ces. kralj. dež. priv.
tovarna za likérje
Alb. Eckert, Gradec.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrne prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija časice za podklade;
2 kom. električnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. siplalice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moč sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži srebro 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, katerever ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v (2116-45)

A. HIRSCHBERG-a
Eksporni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znelek naprej vpošlje.

Cestni pratek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znakom (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.
Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu kako koristna, prosim, da mi posljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah. 50

Priznane naravne
istrske vina
pošiljata po nizki ceni (2010-25)
Rebec & Zalaznik, Pulj.

S. Goldschmidt & sin
tovarna štedilnih ognjišč
Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z majolicno opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-32)

**Najboljša
uporaba
mleka!**
Kar največ
in najfinješega
surovega •
• masla!
Le mogoče, če se
mleku odvzame
smetana po

Alfa-Separator-ju.
500 prvih priznanj;
v Parizu 1900 „Grand-Prix“.

1/4 milijona tacih strojev v rabbi!
Uravnujejo se pasterizérskie naprave
za transport mleka.
Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.
Popolne oprave za dobivanje sirotke na roko in parno moč.
Načrti proračuni.

Akcijska družba (40)
Alfa-Separator

Dunaj, XVI. Ganglbauergasse 29.
Cenik, poučne brošure brezplačno.

!Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Odlikovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898. leta. (1751-4)

Podpisane priporoča svojo zalogo pristnega dobro obležanega

konjaka iz dolenjskih vin

v steklenicah, nadalje svojo zalogo dobre, pristnih in starih

dolenjskih vin iz američanskih cepljenih in starih trt

Opozorja se na ter pelinkovca. užgani probek

A. I. Wutschler

Brezovica, Št. Jernej, Dolenjsko.

Dobiva se pri g. J. Praunseiss-u v Ljubljani.

!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Gostilna

v Škofji loki „pri Finfarju“
pri koji je ledenica za zalogo piva in
stara kupčija z vinom na debelo ter
hley za voznike, se odda takoj v
najem.

Natančneje se izve pri **L. Lavriču**
v Škofji loki. (2651-3)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelec po najnovješih
sistemi pod popolnim jamstvom. Tudi prede-
ljuje stare samokresnice, vsprejema vsakovr-
stna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene. — Ilustra-
vani cenik zastoj. (48)

P. n. gg. članom Matice Hrvatske.

Čast mi je, da opozorim p. n. gg. po-
verjenike in člane »Matice Hrvatske«, da
bodo knjige »Matičine« za leto 1901. kmalu
gotove in da se iste okusno vezane morejo
tudi to leto pri meni naročiti.

Vezi, kar sem jih to leto pripravil
za »Matičine« knjige, so vrlo okusne in
originalne, ter odgovarajo vsem zahtevam
moderne knjigoveške finosti.

Cene vezij „Matčinih“ knjig:

1. Gjurašin: Ptice II.	1 K 40 h
2. Marulić: Judita	1 » 40 »
3. Klaić: Kréki knezovi Fran- kopani I.	1 » 40 »
4. Turgenjev: Priopovesti. IV. (Slav. knjiž. IX.)	— » 80 »
5. Novak: Dva svijeta	— » 60 »
6. Velikanović: Otmica	— » 60 »
7. Draženović: Povjest jed- noga vencanja	— » 60 »
8. Kuzmanović: Vitropir	— » 60 »
9. V. T. B.: U malome svetu	— » 60 »

Skupno . . . . . 8.K — h

Ker mi je sl. odbor »Matice Hrvatske«
tudi to leto poveril opremo »Matičnih«
knjig, tedaj se vezane knjige morejo
jedino pri meni naročiti in hočem jih
zupno z ostalimi knjigami
odpostati p. n. gg. poverjenikom »Matice
Hrvatske«.

Prosim najljudneje tem potom p. n.
gg. člane, da mi čim prej izvolé poslati
svojo cenjeno naročbo kakor tudi pri-
padajočo svoto po poštni nakaznici, ker
inače mi ni mogoče efektuirati naročbe.
V Zagrebu, meseca decembra 1901.

Ivan Schneider

knjigovez „Matice Hrvatske“
Frankopanska ulica br. 4.

Najfinjeji cvetlični med

iz čebelnjaka Babnikovega v Dravljah,
z jamstvom pristnosti in čistosti, prodaja v ste-
klenicah po 1/4, 1/2 in 1/1 kilo

Edmund Kavčić

trgovina delikates, v Ljubljani, Prešer-
nove ulice. (12-243)

Kar Nemčija premore,

premore svetruja tudi.

Brez carinskih troškov in visoke voznine pošljam
kakor iz Nemčije, za absolutno nekonkurenčne
cene svoje garantirane brezhibne in na svetu najboljše
fonografie za zasebnike, avto-
mate za restaura-
cije, kavarne, javne
lokale od 24 kron
naprej v mesečnih
obrokih po 2 K in
več. Specijalitata: Garantirano originalni valjarji,
ki jih napravljam v lastnih lokalih v izvirnih
avstrijskih in slovenskih narejih kakor tudi iz-
virna avstrijska vojaška godba. (2683-1)

Prva avstrijska specijalna trgovina za fonografie

Leop. Kimping, Dunaj IX., Währingerstrasse 22 n.

En gros-oddelek, brez ulične izložbe.

Talandia

Ceylon-čaj

Je jedrnat, aromatičen, čist,
Št. 1 v zavojkih à K — '20, K — '50, K I'25
Št. 2 " " " — '24, " — '60, " I'50
Št. 3 " " " — '32, " — '80, " 2.—
se dobiva v vseh večjih špecerljiskih
trgovinah. (2593-6)

Kdor kupuje
sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukneno skla-
dišče tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5
kjer se lahko prepira o
cenah brez primere.

Glavno skladišče
Loškega Ševiota (sukna)

katero blag. je znano dobro in se prodaja
po tovarniških cenah.

Suknenci ostanki 50

različnih vrst za polovicne cene.

Vzorce pošilja na zahtevanje poštnine prost.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

priporoča: ♦♦♦

Povsod znane »Dunajske želodocene
kapljice«, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K.
Baby-puder, priljubljen in jako cenen
trošilni prasek za otroke, 1 majhna škat-
ljica 30 h. 1 večja škatljica 50 h.

Menthol-pratek za zobe, tako dober
in neškodljiv, v plehasti skatljicah á 60 h.
K temu Menthol zoba in ustna
voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab
duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.
Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdeluje
zanesljivo močna, čista
kemična

sodovica in pokalice.

S cenami lahko konkuriram z vsako tvrdko.

Lastnik: 50

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bleščile in v to stroku spadajoča popra-

vila izvršuje dobro in ceno.

Vnajna narocila se točno izvrše.

Svetovnoznan
ruski karavanski čaj

bratov

K. C. POPOFF
MOSKVA

c. kr. dvornih zalogateljev.

Varstv. znak postavno zavarovana.

Najfinje blago.

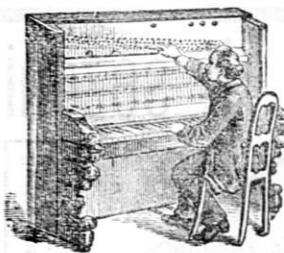
Pisarna: Dnaj, VII/2, Breitegasse 9.
Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših
trgovinah v originalnih zavitkih 2275-5)

Varstv. znak: Sidro.

LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v
Pragipriznano izborno, bolečine tol-
žeče mazilo; po 80 h. K 140 in
K 2 — se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zaklepnicah z našo varstveno
znako „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je dobit originalnih
izdelek. (622-2)Richterjeva lekarna
pri zlatem levu

v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Največja in najstarejša zaloga glasovirjev.

Usojam si cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici naj-
uljudnejše naznani, da sem bil radi nakupa glasovirjev in pisanj osebno
na Dunaju pri najzanesljivejših tvrdkah; **blago je došlo.**

Priporočam svojo veliko izberbo glasovirjev k nakupu in izposo-
jilu. Dalje se priporočam kar najbolj kakor izveden strokovnjak k ubi-
ranju in k popravljanju glasovirjev.

S spoštovanjem (1954-14)

Ferd. Dragatin

ubiralci glasovirjev, zaprteženi cestnički o. kr. okrajne sodnije v Ljubljani.

Postajališče cestne železnice. Florijanske ulice 50. Postajališče cestne železnice.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendlt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24-49)

Fernolendlt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr. priv.

povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredno-
sti paži naj se natančno na moje ime St. Fernolendlt.

Prave ruske

galoše iz Rige

(2486-5)

znamko zvezda

se dobijo po nizki ceni samo pri:

Ant. Krisper-ju in Vaso Petričić-u v Ljubljani
na debelo in drobno

ter nadalje pri sledenih tvrdkah:

Idrija: Valentin Lapajne, Valentin
Traven.

Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.

Kamnik: Gregor Kratner.

Kočevje: E. Hofmann, Franc Bar-

telme, Franc Jonke.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Kranj: Marija Pollak.

Krško: Rupert Engelsberger.

1888.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniformeIn poverjeni zalogatelj ces. kr. univ.
blagajne drž. železnic uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblik in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
conji in najpovoljnijih cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladisču.Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajočih predmetov, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

tararjev in baretov. 50

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

vrar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz-
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salonskih
ur, vse samo
dobre do najfinje
kvalitete po nizkih
cenah.Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 50

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Gospodica ali deklica

se sprejme na stanovanje in hrano
v Gospodskih ulicah št. 4, l. nadstr.
(na levo). (2612-2)V celih vagonih po 100 meter-
skih stotov s Škal nudí

Brikets

vagon blizu 22000 kom. za 140 K.

Premog v koscih

za 32 kron

na vse železniške postaje, izvzemši
one na progi Spodnji Dravograd-
Celje, (2099-11)Škalski rudokop za premog
Velenje (Juž. Štajersko.)Ob ravni okrajni cesti, 8 minut od
kolodvora dolenske železnice stoječa

žaga

z novimi stroji, cirkularjem in stopami,
se da ob novem letu 1902 v na-
jem za več let. V 24 urah zreže se
120 desk.Ponudbe sprejema lastnik grada Ma-
laloka, z. p. Velikaloka, do 20. decem-
bra t. l., kjer se izvedo natančni pogoji.

Kašelj utolažijo

preizkušeni in fino okusni

(2344-6) Kaiserjevi

prsni bonboni.

2740 notarsko overovljenih
spričevaljamči za gotov
vspeh pri kašlu, hri-
posti, hatarju in zaslitenju. Mestu teh
ponujano naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin.Zalogo imajo: Mr. Pr. Mardetschlaeger v
Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železne
mostu: pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in v dež.
lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V No-
vem mestu v lekarni S. pl. Sladojević.

Največjo izbero v kožuhovini po jako nizki ceni

priporoča

f. Persché

Pred škofijo 22. Pred škofijo 22.

Stanje hranilnih vlog:

Rezervni zaklad

15 milijonov kron. nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. do 12. ure dopoludne in jih obre-
stuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdig-
njene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem. (1856-15)

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštni hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se
dobivajo brezplačno.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-

skih in potnih daljno-

gledov, kakor tudi vseh

optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparativov.

Vsa v to stroku spadajoča popravila

in vnanja naročila točno in ceno.

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga 50

suknenih ostankov.

Mladenič

ki je dovršil kranjsko kmetijsko šolo na Grmu z dobrim uspehom in je že skozi dve leti samostojno gospodaril, želi zaradi premenjenih razmer primerne službe.

(2657-3)

Naslov pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Odlikan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

Vse vrste 2159-3

tamburic

priprava tvarna
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvatskem.
Ilustr. cenik
se pošilja na zahtevo franko.

Odlikan s kolajno na budapestanski razstavi leta 1896.

Ciril-***
Metodov
stenški-
skladni *
koledar *

—je izšel—

v lični moderni obliki s podobo slovenskih blagovestnikov v barvah

Cena izvodu K 1.40,
po pošti 20 vinarjev več.
Dobiva se v trgovinah v Ljubljani in pri zaščitniku

* Tiskarna *
A. Slatnar
* v Kamniku. *

19

2434-4)

Nogavice, obujke, jopice, spodnje kiklje itd. iz prima vrste preje, ovče volne in flora, kakor tudi oblekice za otroke, plaščke, avbice in klobučke

ima gotove kakor tudi po meri naprodaj samo

(2656-3)

Ana Haring

strojno pletenje in konfekcija za otroke

Dvorski trg št. 1
nasproti „Narodne kavarne“

prej v Židovskih ulicah št. 8.

Posebno opozarjam svoje čestite odjemalce na moje nogavice lastnega izdelka, katere navzric povišanih cen volne prodajam po solidnih navadnih cenah.

Dobro izurjena prodajalka

sprejme se takoj ali do 15. januvarja p. l. v trgovino mešanega blaga.

Ponudbe naj se pošljajo na upravitvo »Slov. Naroda«.

(2641-3)

Rokavice

iz tkanine,
glacé in pralnega usnja

dobre vrste

(kakor tudi (2626-3))

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Fotografične razglednice in albumi ter pisarniške potrebščine.

Prikladna darila

! za Božične praznike!

priporoča najbolje

trgovina z galanterijskim blagom in igračami

F. M. SCHMITT

— Pred škofijo št. 2 —

svojo največjo zalogo, ki je stalno razstavljena v I. nadstropju.

(2586-3)

Pristne Šentpeterburške in ameriške galosce.

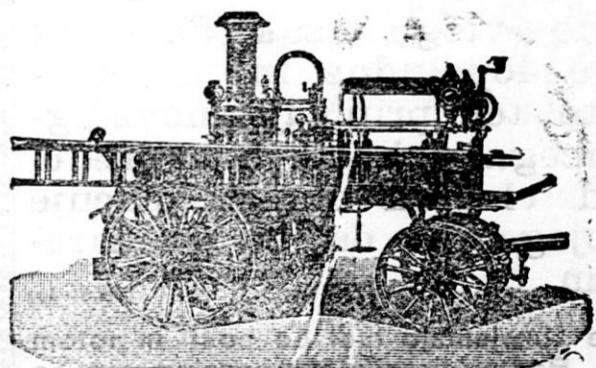
In svečice za božična drevesca l. t. d.

Pozor! Pozor!
Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledete predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti znrljini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonos, sealkle vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnico itd.; cevji iz posebne tkanine najboljše vrste; daje celade, pane, sekatrice, leste ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetilen-luc. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. Gasilna društva, občine in poštni kmetovalci-gospodarji plačujo franko na vsak kolodvor. (213-22)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine prosto.

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni pršek, ribje olje, redline in pospalne moke za otroke, dišavo, mlila in sploš vso toaletno predmete, fotografične aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zalogal najfinajšega rumna in konjaka. — Zalogal svežih mineralnih vod in solij za kopel. 50

Oblastni kones. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d. Vnanja naročila izvršuje u se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Štefanburgova ulica št. 3

Konkurenčne cene!

Ceniki brezplačno!

Fr. P. Zajec

Urar, trgovina z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih zvlečarskih zepnih in stenskih ur. Nikelnasta remontoar ura... od gld. 1.20. Srebrna cilindar remontoar ura „4“. Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov. Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

kročaj in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Pod Trnčo št. 2.

50 Veliko zaloge

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.

Velika zaloge obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberi.

Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati. 50

Josip Reich

likanje sukna, barvarijski in
kemična spiralnica

Peljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.

Postrežba točna. — Cene niake.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice štev. 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakršne
sode

po najnižjih cenah. 50

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Dragotin Košak
* zlatar *

50 Ljubljana, Prešernove ulice št. 5,
Velika zaloge

razne zlatnine
in prstanov.

Popravila in vsa v mojo
stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloge
šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakršni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in matilnice, katere se dobivajo včasih njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove
50 ključavniciarstvo

Peljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zaloge
štedilnih ognjišč

najpriprostejši kakor tudi najfinjenši, z žolito
medjo ali mesingom montiranih za oblače z
pečnicami in kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnana naročila se hitro izvrši.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po **4½%**
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8—12. ure dopoludne. (2688—49)

Poštne hranilnične urade štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Razglas.

Posojilnica v Mariboru
odda svojo

gostilno v „Narodnem domu“ v Mariboru
v najem. (2676—1)

Natančne ponudbe v obsegu in pogojih najema pozvedeti je v pisarni gosp.
dr. Jerneja Glančnika v Mariboru.

Ravnateljstvo.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Ane Šinkovic-Sossove dediči

→ v Ljubljani ←

si usojajo slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da obdržijo

trgovino na Mestnem trgu

ter priporočajo bogato zalogo tkanin in pletenin, perila, baržuna,
pliša, svilenin, baržunastih in flanelastih bluz, najboljših
modercev (chenille), rut in robcev, čipk, pasov in trakov in sploh
vseh stvari najrazličnejše vrste, ki spadajo v to stroko. (2570—3)

PARIŠKA RAZSTAVA 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišje odlikovanje!

Na 7 prejšnjih razstavah odlikovano s prvimi darili.

Šentpeterburške galos
čevlji za sneg, Storm Slippers

Vsek dan se izdela
v tovarni
40.000 parov!

Samojedini kontrahenti: Messstorff, Behn & Co., Dunaj, I.

V Ljubljani se dobivajo pri znanih tvrdkah: J. S. Benedikt, Ernest Jeuniker,
A. Kasch, Henrik Kenda, Iv. Kordik, Ant. Leutgeb, Karl Recknagel,
Albert Schüffer, F. M. Schmitt, Fran Szantner itd. (2608—5)

NAJNOVEJŠE

primerno
za božična in novoletna darila!

Šolske potrebščine, papirnate izdelke in tiskovine,
kakor: razglednice, papir za dopisovanje, knjige s
slikami, spise za mladino, albume za razglednice,
poezije in poštne znamke, molitvenike in zapisnike,
kopirne in poslovne knjige, koledarje in podložke,
dalje vizitnice in pismene glave, kuverte, račune,
etikete, poročna naznanila itd. itd.

Izgotavlja urno in ceno (2617—3)

akcidenčna tiskarna in trgovina s papirjem

Karol Jill

v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

Ugodna prilika za božična in novoletna darila.

Manufaktурно blago, blago za damska oblačila, blago za obleke za gospode in dečke, pristno
platno, barkenti, garniture za postelje, srajce, ovratniki, manšete, krayate, modrci, predpasniki, na
stotine bluz itd. itd. se kupi zanesljivo in ceno v novoustanovljeni trgovini manufakturnega blaga

Miroslav Robič
„pri sv. Cirilu in Metodu“

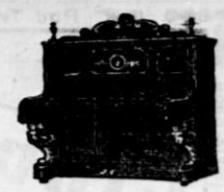
Pogačarjev trg, prej Klauer-jev lokal.

(2687—1)

Alojzij Kracmar
Prodaja in razposojevalnica glasovirjev in
harmonijev.
Sv. Petra cesta 6. Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.
Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih:
"Glasbena Matica" ter "Filharmonično društvo"
(2231-9) v Ljubljani.
Lastna delalnica za popravljanje.

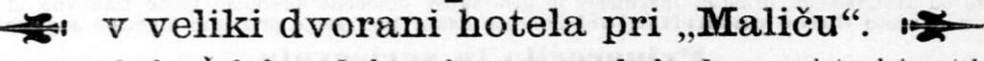

Za Božič
najprimernejša darila

vsake vrste pletenin in tkanin, kakor: nogavice, jopiče, otroške obleke, spodnja krila itd. itd. **Dragotin Hribar** Šelenburgove ulice štev. 3.

Ljastni tovarniški izdelek.

Zasebna plesna šola

v veliki dvorani hotela pri „Maliču“.

Zasebni tečajni pouk in vaja za gospode in dame vsak torek in petek ob polu 8. uri zvečer. **Zasebni tečaj za otroke in mladenice iz boljih rodbin** vsak petek od 5. do 7. ure zvečer.

V pondeljak, 9. decembra, se prične nov **specijalen tečaj za pouk v plesu samo za deklice** od 6. do 8. ure zvečer.

Posebne ure daje se ves dan. Pouk v plesu za privatne družbe, klube, privatne hiše v vseh starinskih in modernih plesih po lehki in hitro uumljivi metodi.

Zglasuje in vpisuje se vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure po-poldne v hotelu „pri Slonu“, soba št. 65.

Z velespoštovanjem

Giulio Morterra
plesni učitelj.

(2682)

Velika prodaja

do dne 24. decembra 1901.

Paletote za dame, jope, ovratnike, plašče, obleke za gospode in dečke, zimske suknje, haveloke, športne suknje itd. itd.

prodajam v istini za čuda nizko ceno.

Imam vselej le sveže in moderno blago, prevzemam naročila po meri, katera se izvršujejo na Dunaju uren ter so tako tino in moderno izgotovljena in pošiljam blago na Izberbo brez poštnega povzetja na vse strani.

Z velespoštovanjem

(2662-3)

Oroslav Bernatović

„Angleško skladišče oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Predstavljajo:

FRANJA MERSOL

* Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, kako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. (1331-25) Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga

(101-83)

Styria-, franco-
skih Peugeot-,
Austria-koles.

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katera nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vesom spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zalog in pisarna:

Tovarna s stroji:

Turjaški trg št. 7

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Prične se v sredo 11. decembra t. l.

Cenena prodaja

v zvezi z

božično razstavo

praktičnih potrebščin, kakor: perila za gospode in dame, predpasnikov, spodnjih kril, modercev, nogavic, rokavic, telovnikov za dame, gledaliških avb, boa iz svile in peres, echarpes, pahljač, Ball-entrée, čipk Jabotes, Žischu, parfumerij, Redicul, kravat za gospode, manšetnih gumbov, varovalcev ovratnikov, dalje tudi bogata zaloga vsakovrstne kožuhovine

tvrdke

Ljubljana
Stari trg št. 4.

J. S. Benedikt

Ljubljana
Stari trg št. 6.

Use izredno znižano.

Cene so razvidne.

Kupovanje neprisiljeno.

(2684)

Prične se v sredo 11. decembra t. l.